

Barrena

**Odolkidetasunak
eta rallysprintak
batuta**

Pilotua da Unai Usobiaga, eta
arreba Ainhoa izan ohi du kopilotu;
bihar, Azkarateko rallysprinta
jokatuko dute, Elgoibarren, eta
irteera-puntuan izango da Unai,
baina, oraingoan, arreba barik:
Jesus Mari Espilla izango du
kopilotu lanetan / 12-13

Ainhoa eta Unai Usobiaga neba-arrebak, Mintxetan, Unairen autoarekin.

ASIER ORBEA

OSASUNA

**"18 eta 65 urte
bitarteko ehun
gipuzkoarretik
hiru odol emaile
egitea da xedea"**

Odola ematearen garrantziaz eta plasma emateko Eibarko puntu berriaz aritu da Sabin Urzelai, Odol Emaileen Elkarteko lehendakaria / 2-4

Sabin Urzelai, Odol Emaileen Elkarteko lehendakaria. LAGATAKOA

OSASUNA

**"Perimenopausia
eta menopausia
isilpean bizitzea
estres handia da
emakumeentzat"**

'Peri-menopausia osasuntsuak' hitzaldi tailerrak emango ditu Itziarren Aintzane Etxeberria nutrizionistak eta menopausian adituak / 27

Aintzane Etxeberria. UTZITAKOA

EKONOMIA

**Udal tasa eta zergak
%3 igoko ditu
Soraluzeko Udalak
2027an, zaborraren
tasa salbuetsita / 21**

EUSKARA

**Euskal komunitate
sarea ehuntzeko
Berbalagun
egitasmoak 25 urte
bete ditu Ermuan / 18**

JUANMI BRAVO

KULTURA

**Estitxu Irisarri
elgoibartarrak irabazi
du Gotzon Garate beka,
'Ez laga lurra sikatzen'
lanarekin / 8**

ASIER ORBEA

"Bi odol poltsa sartzea edo jogurt bat ematea maila berean ikustera iritsi gara"

SABIN URZELAI ODOL EMAILEEN ELKARTEKO LEHENDAKARIA

Gure gizarteak barneratuta dauka denok dugula eskubidea beharra dugunean odol transfusioa jasotzeko, baina hori ez da beti hala izan, eta ez da, oraindik ere, herrialde askotan. "Sistema horri eusteko, odol emaleak behar dira", nabarmendu du Sabin Urzelaik

Ainara Argoitia DEBABARRENA

Medikuntza eta Kirurgian lizentziatua da Sabin Urzelai (Caracas, Venezuela, 1955) eta Gipuzkoako Odol Bankuan aritu zen urteetan lanean, harik eta 2024an erretiroa hartu zuen arte. Baina soldatapeko lanak baino gehiagok lotzen du Urzelai gaur aztergai den gaiarekin: odolarekin. Izan ere, 2021az geroztik Gipuzkoako Odol Emaleen Elkarteak lehendakaria da, bai eta Transfusio eta Terapia Zelularreko Espainiako Elkarteak diruzaina (SETS) eta odola emateko elkarte iberoa-merikarreko batzordeakidea ere. *Abilidade* bat duela dio: "Hizketa gaia edozein dela ere, beti amaitzen dut odolaz hizketan".

Errepikatuaren errepikatuz gauzek garrantzia galduko balute bezala da. Nola esan, zer egin, odola ematea behar-beharrezkoa dela kontzientziatzeko?

Arrisku hori du errepikakorrazateak, baina errepikatzekoa da izatez. Izan ere, lau lagunetik hiruk odola beharko dute beren bizitzan noizbait. Barneratuta dugu denok dugula eskubidea behar dugunean odola jasotzeko, baina eskubide hori izango badugu, odol emaeleak behar ditugu. Begira, gaztelaniaz esaten da odol ematea ekintza altruista bat dela, baina niri ez zait askorik gustatzen *altruista* hitza, beti besteentzat lanean ari dena, akaberran, nekatu eta erre egiten delako. Nik nahiago dut esan odola ematea elkartasun keinu bat dela, gizartea solidarioagoa, konprometituagoa eta sendoagoa egiteko. Biztanleen %5 odol emale balira, nahikoa genuke, baina nik beti diot gainerako %95ak ere baduela bere ardura: gure esku dagoena egitea odol emale horiek lortzeko eta mimitzeko.

Sabin Urzelai, Donostian. Odol Emaileen Elkarteko sarrerari. LAGATAKOA

Odola jasotzea eskubidea bada, odola emateak erantzukizun partekatua izan behar duela, alegia.

Horixe. Madrilen martxoaren 11ko atentatu haiek izan zirenean egin zuten deialdiaren ondotik, bi orduan 4.000 odol poltsa jaso zituzten Estatu osoko odol bankuetatik. Beste jende asko ere hurbildu zen odola ematera, baina azken horien odolera erabilgarri egoterako gutxienez 24 ordu pasatu ziren. Beraz, askorentzat berandu iritsi zen. Alegia, odolak egon behar duela gaixoa iritsi zain, eta ez gaixoak odolaren zain. Eta horretarako odol emaileak behar dira, munduan leku gutxitan daudenak. Ni Venezuelan jaioa naiz, eta han, esaterako, ez dago. Han norbaitetik odola behar duenean familia gutzia mobilizatu behar izaten du. Whatsappez, odola ematera

joateko. Gogoan dut orain hamar bat urte gertatutakoa. Erasmus egitera joanak ziren bi gipuzkoarrek istripua izan zuten, eta, ondorioz, bietako batek zauri larriak izan zituen hankan eta besteak besoa galdu zuen. Ebakuntza egiteko ospitalera iritsi zirenean, bakoitzari 30 kartatxo eman zizkioten, 30na lagun topatzeko ebakuntzarako behar zuten odola eman zezaten. Munduan leku askotan dago hori. Horregatik esaten dut ehiztari-biltzaile nomadak barik nekazariak behar ditugula.

Zer esan nahi duzu horrekina?
Ehiztari-biltzaile nomadak lira-
teke egunero-egunero 200 odol
poltsa lortzera irteten direnak,
baina, jakina, horrek esan nahi
du egunero-egunero irten behar
dutela. Odol emaila bat lortzea
eta aldiro-aldiro itzul dadin lor-

tzea askoz lan zailagoa da, bai-
na lortuz gero badakizu odola
izango duzula. Gure helburua
da 18 eta 65 urte bitarteko ehun

"Gutxienez, 18 eta 65 urte bitarteko ehun gipuzkoarretik hiru odol emaila egitea da helburua"

**"Odola ematea
elkartasun keinua da;
gizartea solidarioago
eta sendoago
egiteko keinua"**

gipuzkoarretik hiru gutxienez odol emaille egitea. Zorionez, Euskal Herrian badago kultura bat. Hemen, norbaiti odol emaille den galdetzen badiozu, eta erantzuna ezezkoa bada, pertsona hori beti saiaturiko da arrazoi bat ematen: dela xiringei beldurra diela, kirola egiten duela... Hori munduko leku askotan ez da gertatzen. Hemen jendeak barneratuta du, nolabait, odol emaille izan beharko lukeela.

Burutik ere ez zaigu pasatzen Venezuélako beste kasu hartan ba-geunde odoliki izango ez genukeenik hemen, baina ez da beti hala izan, ala?

Aspaldira gabe 2.000. urtean. Bizkaian, ospitale jakin batzuetan, hala ibiltzen ziren eskean, eta Gipuzkoatik bidaltzen genien behar zuten odol klasea, baldin eta odola behar zuena odol

emailea bazen. Hemen, Gipuzkoan, 1964an sortu genuen Odol Emaileen Elkartea. Ordura arte, odola erosi egiten zen eta odola ematen zutenei ordaindu egiten zitzaien. Bazeuden odol banku batzuk hiri handien inguruetan eta bazeuden emaile batzuk beharra zegoenean deitzen zitzaiena odola ematera joateko. Baina odola erosi egiten zen, eta, beraz, dirurik ez zuenak edo odola emateko prest zegoen gertukorik ez zuenak ezin zuen transfusiorik jaso. Horri erantzuteko sortu zuten elkartea Accion Catolicako erizainek. Gipuzkoako Odol Emaileen hasierako aktetan jasota dago, esaterako, biltzen zuten lehenengo odola beti tuberkulosiak jotakoak artatzeko Donostiako ospitalerako izaten zela, sasoi hartan han zeuden gaixo gehienak kanpotarrak eta pobreak zirelako. Laburbilduz: guk hemen dugun sistema altxor hutsa da, zaindu beharrekoa, eta horretan denok dugu ardurara.

Bada beste kontu bat, beharbada, nabarmendu beharrekoa: odola ez

da larrialdi handietan bakarrik behar izaten. Norbaitek hezur-muina behar duenean albiste izaten da gurean, baina, odolik ez bagenu, egunero-egunero argitaratu behar-ko genuke era honetako titularrren bat: *Azaroan ezingo da ebakuntzarik egin, odola falta delako*. Gipuzkoan, Araban eta Bizkaian 400 odol poltsa erabiltzen dira egunero-egunero. Adibide bat jarriko dizut: jo dezagun mundu osoan 48 orduan ezin dela transplanterik egin. Bada, kasu horretan, ez litzateke inor hilko, salbu odola behar duena, besteak bizi daitetzkeelako makinari lotuta. Aldiz, istripu batean hemorragia izan duen bati lehenengo ordubetea odola sartu ezean, akabo, harenak egin du. Raphael abeslaria sarri entzun dut gibelaren eman zionari eskerrak ematen, baina hari ere esango nioke gibelarekin batera gutxienez 25 odol poltsa eta beste zenbait plasma eta plaketa poltsa sartu zizkiotela, eta odol hura egon izan ez balitz sartu ere ez zuketela egingo ebakun-

tza-gelara. Ospitalean bi-hiru poltsa odol sartzea eta jogurt bat ematea maila berean ikus-tera iritsi gara, baina odolak mantentzen du pertsona bizirik. **Odola ezin da artifizialki sortu, ala?** Lan honetan hasi ginenean esaten zen mila makinak ez zutela odol tanta bat sortuko. Orain, iraungitako odol-ateratza hemoglobinarekin odol artifizi- unibertsa gara, garatzen ari da Japoniako zientzialari talde bat. Odol liofilizatua da -odol hautsa-. Jatorrizko zelula-mintzik ez duenez, ez ditu A, B, AB, O taldeetako antigenoak, ezta RH faktorekoak ere; beraz, edozein pertsonari jartzeko modukoa litzateke. Aurrerapen handia da, odol hauts hori serumarekin nahastuta, oxigenatuta mantendu ahaliko genukeelako pertsona bat 5-6 orduan, baina hori lortzeko ere odol emaileak behar ditugu.

"Odola falta da", entzuten dugu. Zer da, odol gehiago behar dela gaur ala emaileak gutxitu direla? Odol emateetan beherakada igarri dugu. Izatez, ebakun-

Emateen bilakaera, Gipuzkoan

Urtea	Odola	Plasma	Plasma Plaketak	Gutzira
2021	25802	1144	960	27906
2022	22358	1514	782	24654
2023	24655	2287	770	27712
2024	25572	2452	629	28653
2025	25612	2545	674	28831
2026	25322	2386	630	28338

ITURRIA: ODOL EMAILEEN ELKARTEA

tzetan-eta lehen baino odol gutxiago behar da gaur lehenengo aldean. Batetik, kirurgia teknikak hobetu egin dira; eta, bestetik, orain odol transfusioa egitea gehiago zaintzen da. 80ko hamarkadan, ebakuntza egiten zitzaion gaixoari etxera joan bezperan odola sartzen zitzaion, kolore hobearekin joan zedin ospitaletik. Gaur ez dago halakorik. Gaur, Lau odol klasetan dago beharrik

handiena: B+, AB+, 0+ eta A+. Eta odola ematea denon ardurara dela. Oporraldia iritsita, kazetariak sarri egiten didate galdera bera: "Erlaxatu egin al dira odol emaileak?". Eta gauza bera erantzuten diet nik beti: "Ez, odol emaileak ez dira erlaxatu. Oporraldia da, eta oporretara joateko eskubidea dute. Hemen erlaxatuta bizi direnak besteak dira, odol emaile ez direnak".

Plasma "erraz eta eroso" emateko puntu berria zabaldu dute Eibarko Ospitalean

Odol emate bakoitzetik hiru odol osagai lortzen dira: globulu gorriak -hematieak-, plaketak eta plasma, eta bakoitzak erabilera ezberdinak ditu. Hain justu, berriki, osagai horietako bat -plasma- emateko puntu berri bat zabaldu du Osakidetza Eibarko Ospitalean, Gipuzkoako, Arabako eta Bizkaiko zortzigarrena. Izan ere, helburu bat du Euskal Osasun Sistemak: Europar hemoderibatuak sortzeko behar den beste plasma Europar bertan biltzeko bidea egiten laguntzea. Sabin Urzelaik eman ditu azalpenak.

Zer da plasma eta zertarako erabiltzen da? Odolaren osagairik arinena da plasma. Hiru osagai bereizten ditugu odol-ateratza:

gorriak -hematieak-, plaketak eta plasma. Globulu gorriak gasak garraiatzeko funtzioa dute: O₂ eramaten dute biriketarik ehunetara eta CO₂ ehunetatik biriketara, deuseztatzen. Globulu gorriak 4 gradu zentigradutan gordetzen dira, eta 42 egun irautea dute. Anemietan, gaixotasun kronikoan tratamenduetan, ebakuntzetan, istripuetan eta odol asko galdu den erditzeetan erabiltzen dira, adibidez. Plaketak, berriz, bizitza laburrena duten odol osagaiak dira; 5-7 egun, gehienek. Funtzio koagulatzailea dute, eta eransgarri gisa jarduten dute arteriei, zainei eta kapilarrei eragiten dieten zauri edo lesioen kasuan. Kimioterapian, erradioterapian eta halakoetan

Plasma emaile bat, makinari lotuta. OSAKIDETZA

erabiltzen dira, bereziki; plaketak transfusioarekin bakarrik lehengoratzeko diren gaixotasunen tratamenduetan, alegia. Plasma, berriz, hemoderibatuak sortzeko erabiltzen da, batez ere. 70 kiloko pertsona batek bost odol litro inguru ditu eta horietatik hiru plasma dira. Plasma hori bereizten denean -30 gradu zentigradutan izozten dute eta gehienek hiru urte iraun dezake. Esan bezala, tratamendu bereziak sortzeko erabiltzen da, eta hiru dira plasmatik sortzen diren odol deribatuak:

albumina -ehunetara hormonak eta sendagaiak garraiatzen dituen proteina-, immunoglobulinak -infekzioetatik defen-

datzeko eta babesteko- eta koagulazio-faktoreak -zauria dagoenean odol-jarioa eteteko ardura dute-. Espainian Grifols

3.000 plasma-emaile EAEn

Osakidetza arabera, Gipuzkoan, Araban eta Bizkaian 3.000 plasma-emaile daude, urtean bitan ematen dutenak, eta helburua zera da: hiru eta bost urte arteko epean autosufiziente izatea lortzea. Horretarako, urtean 20.000 plasma-emate lortu behar dira, eta horrek esan nahi du ohiko 5.000 plasma-emaile inguru behar direla, urtean batez beste lau aldiz emateko.

farmazia-enpresak dauka plas-maren inguruko monopolioa. **Farmazia-industria eta monopolioa. Ez dakit, ba, lagun onak diren.**

Estatuan Grifolsek dauka plasmatik eratorritako sendagaiak eta produktu terapeutikoak sortzeko monopolioa. Plasma, baina, finitua da, eta European ez da bertarako beste sortzen. Horregatik, Ameriketatik inportatzen dute, han saldu egiten duelako jendeak. European urtean 24 aldiz eman daiteke, gehienez, eta AEBetan, 100 aldiz. European falta handia daukagu, eta, horregatik, duela hiru-lau urte erabaki zen autonomia estratergikoa lortze- ra egin behar genuela.

Zer esan nahi du autonomia estratergikoak?

Sendatzeko, immunoglobulina ezinbestean behar duten gai-xoentzako adina plasma hemen biltzea. Immunoglobulina behar izaten duten gaixoak hiru mult-zotan banatzen ditugu. Nolabait azaltzeko, A, B eta C multzoak izendatuko ditut. Immunoglobulina sartuta sendatu egiten diren gaixoak dira B multzo-koak, baina izatez badituztenak beste terapia alternatibo batzuk, nahiz haientzat deserosoagoak diren. C multzoak dira, berriz, esperientazio fasean daude-nak. Jakin badakigu immuno-globulina gaixotasun asko sendatzen dituela, eta probatan ari dira pertsona horien gai-xotasunen kasuetan baleko ote diren. Beraz, ezinbestean behar dugun hori hemen sortzea da kontua. Eta horretarako ari gara sortzen lekuak jendeak plasma eman dezan.

Nola ateratzen da plasma?

Plasmaferesi teknikaren bidez ateratzen da, odola ematen dugunean sartzen diguten orratzaren parekoarekin. Diferentzia da emaila makina bati lotuta egoten dela. 180 zentimetro kubiko odol ateratzen digute aldiko eta makinak zentrifugatu egiten du odol hori, globulu gorriak, plaketak eta plasma bereizteko. Behin bereizita, globulu gorriak eta plaketak zuzenean gaixoari itzultzen zaizkio, eta plasma garbia apartatu egiten da. 30-40 minutuko denboran lau bat aldiz errepikatzen da ziklo hori, eta 600 eta 750 ml plasma artean ateratzen da, garbi. Eta plasma, %90ean ura eta proteina denez, berehala errekuuperatzen du

emailaek. Hau da, gorputza-rentzat ez da kaltegarria plas-ma ematea, eta, horregatik, hilean behin eta urtean hama-bi aldiz ere erraz eman daite-ke.

Gertatu izan zaigu: odola emate-ra joan eta burdina justu izatea-gatik eman ezin izatea. Plasma zeinek eman dezake eta zer baldintzatan?

Bai. Hori ez da plasma ematean gertatzen; orokorrean, burdina arazo horiek dituenak ere eman dezake, ez zaiolako globulu gorriak kentzen. Hala ere, egia da burdina beti oso baxu izaten duen pertsonarentzat ez dela gomendagarria, odola zentri-fugatzeko zirkuitu horretan globulu gorri batzuk kaltetu daitezkeelako. Plasma emaila izateko baldintza nagusia osa-sun ona izatea da. Beste bal-dintzak hauek dira: 18 eta 65 urte artekoa izatea eta 50 kilo baino gehiago pisatzea. Hori bai, gehienez ere bolumenaren %15 atera dakioko plasma emailari, eta, prozesua bera oso garestia denez, betiere hobe da pertsona sasoikoa eta sendoa izatea emaila, ateratze bakar batean gehiago atera ahalko zaiolako. Txanda hartzeko: *donantesdesangre.eus*.

Aipa dezagun SoHo araudia, zeinak debekatzen duen dohaintza emailarentzat pizgarri ekonomiko edo komertzial bihurtzea.

Funtsezkoa da hori. Giza jato-rrizko substantzia guztiei apli-katu nahi zaie hori. Begira, European Txekian ateratzen dute plasma gehien. Enpresa pribatu batek ateratzen du eta diru bat jasotzen dute emailaek trukean. Baina industria horrek saldu egiten du, eta arriskua dago hor, betikoa: herrialde pobretuagoetan eman eta aberatsagoetan jasotzekoa.

"Plasma emaila izateko baldintza nagusia osasun ona izatea da"

"Plasma hemoderibatuak sortzeko erabiltzen da; tratamendu bereziak sortzeko"

"Eskerrak ematen dizkiet odol eta plasma emailaeei"

ANDER ZULAIKA

Urteetan medikua zein zuen jakin gabe bizitzetik ospitaletik ez irtetera pasatu zen duela zazpi bat urte Ander Zulaika (Mendaro, 1982). Bizitza osasuntsua zeraman, eta kirol asko egiten zuen, baina sartu zitzairen gripea etxean eta pneumonia garatu zuen. Hor aldatu zen dena. "Bronkitis bat eta sei bat pneumonia izan nituen hiru bat urtean; azkeneko biak, bilateralak. Ez sinistekoa zen nire adineko batengan, eta medikuak eurak ere harrituta zeuden. Jaikitzen nintzen goiz batean lanerako inolako sintomarik gabe, eta goiz erdirako hasten nintzen bizkaraldean mina sumatzen. Sukar-hamarren batzuk izaten ziren gero, eta hanken gainean egon ezina. Ospitalera joan, plakak egin eta han agertzen zen beti ditxosozko orbana birikan. Lehenengo aldian, tira, baina gero, hainbeste alditan errepikatu zen, hondoa jota ibili nintzen luzaroan. Tarte hartan urdaileko min handiak ere izaten

nituen, eta gertatu zitzaidan zauriren bat egin eta luzaroan itxi ezinda ibiltzea ere".

Bi-hiru urtean mediku espezialista guztiek ikusi zuten, baina emailzetan ez zen ezer arrarorik agertzen. "Nerea Andres medikuak jarri ninduen sendatzeko bidean. Immunologoarengana bideratu ninduen, Donostiara, Alvaro Prada doktoarengana, eta hark argitu zidan immunoeskasia bat nuela. Behingoz jakin nuen izena! Pradak azaldu zidan nire immunitate-sistemak ez zuela ni babesteko behar beste osagai, baina lasaitu egin ninduen esanez ez zela gaixotasun autoimmune bat; alegia, ez zela nire immunitate-sistema nire gorputzeko zelula osasuntsuei eraso egiten ziena. Esan zidan: 'Soldaduak dituzu, ondo lan egiten dute, baina darabilten armek ez dute behar besteko indarrik'. Immunoglobulina klase bat daukat justutxo. Geroztik, hileroko-hileroko egun erdi bat

ingresatzen naute, tratamendua hartzeko, eta, horri esker, oso ondo nago. Horregatik, eskerrak ematen dizkiet odol emailaeei eta plasma emailaeei, haiei esker daukadalako tratamendua eta haiei esker nagoelako osasuntsu".

"Hutsa kostatzen da ematea, eta askori egiten die on"

ANDER SORALUZE

2014an egin zen odol emaila Ander Soraluze (Elgoibar, 1979), eta, geroztik, aldiro-aldiro ematen du odola. Plasma ere eman du, behin, Eibarko Ospitalean, eta hartua du bigarrenegoz joateko ordua ere. "Lantokian bertan eman nuen estreinakoz odola, 2014an. Arrasateko unibertsitatean dihardut lanean, eta odol emailaen autobusa etortzen da hara. Aurrez ere pentsatua nuen eman behar nuela, baina autobusa parera etorri zitzaidanean ez nuen bi aldiz pentsatu. Ez neukan aitzakiarik. Odola ematea ez da lana, ez da batera mingarria, eta odol horrek pertsona askori lagundu diezaieke. Laguntzearren ematen dut odola", esan du. Aitortu du odola emateaz gainera odol emaila berriak lortzeko saiakeran ere ibili izan dela. "Ibiltzen naiz jendeari

esaten, eta badakit inoiz lagunen bat joan dela odola ematera. Ez dakit itzuli den, baina nik denei esango nieke gauza bera: ez dela ezer kostatzen, mokadua eginda irteten zarela handik eta, gainera, norbaitek eskertuko diola keinua".

Odola ematera joan zen aldi batean ikusi zuen Soraluzek plasma emateko zentroen inguruko iragarkia. Irakurri eta berehala idatzi zuen txanda hartzeko. "Dena izan zen erraztasuna". Uztaileko eman zioten txanda. Prozesua odola ematearen antzekoa dela dio: "Lehenengo aldia zenez, galdera mordoxka bat egin zizkidaten lehenengo, eta gero, makinara lotu ninduten. 40 bat minutuan egongo nintzen han, eta ez nuen ezer sentitu. Han bertan azaldu zidaten prozesua, eta oso eroso iruditu zitzaidan.

Horregatik animatu nahi nituzke denak ematera. Hutsa kostatzen da, eta jende askori egiten dio on".

Zerbitzuen gida

**Ezagutarazi zure zerbitzua
Debabarreneko herrietan**

**24 €
Hilean**

24 euroren truke, hileroko zure enpresaren datuak eta irudia erakutsiko ditugu BARRENA astekarian!

Erakusleihoa

BARRENA astekaria Debabarreneko erakusleihoko ikusienetakoa da.

**10.500 ale
astero**

10.500 ale banatzen ditugu Debabarrenean zehar DOAN!

AROTEGIAK

DEKORAZIOA

ERABERRITZEAK

Jarri zure
publizitatea

MEKANIKARIAK

BIEVA S.L.
AROTEGIA

Ermuaranbide, 12-14-16
tel/fax. 943 743 116
www.biena.eus
info@biena.eus

KM design

Erika Murua
943 76 99 85

ikurmutak@ymail.es
www.kmdesign.es

Pol. Amalgara 5
BERGARA

GOKI
erreformak

**FATXADA BIRGAITZEAK
ETA ERREFORMAK**

ELGOIBAR **SORALUZE**
943 74 42 23 943 12 57 41

ITURGINTZA

SORALUZE MOTOR

Mendiola ind. 13
Soraluze

676 554 817 - 943 75 21 38

Icons: car, truck, motorcycle, person, house, etc.

MAR
AROTEGIA

Olaso Industriegunea, 17 beheak
943 531 471
609 054 978
carpinteriamar@hotmail.com

ELEKTRIZITATEA

IGELTSEROTZA

SANTANA
Igor Santani

ITURGINTZA ETA INSTALAZIOAK S.L.

Urazandi kalea 17, beheak
Elgoibar
943 740 530 / 605 714 905
santanaiturgintza@gmail.com

PINTURAK

iraolagoitia

arotegia - altzariak - etxe-aldaketak

Kurutze-gain Industriegunea, 9
20850 Mendara
Tel.: 943 756 112 / 636 497 485
www.iraolagoitia.com

laibi25
urte

Mendiola Industrialdea 13
Soraluze

Tel. 943 75 12 69
www.laibi.net

IZKUGIRRE
Igeltseritza

Erakik berriak - Kalitateko emaitza
Erreformatuak - Era guztietako igeltseritza

50 urteko esperientzia - 610 638 913

LEIHOAK

BIOK
dekorazioa

Uparitzaga, 14 - Elgoibar

943 741 552
606 431 120
biok@biokdekorazioa.com

Jarri zure
publizitatea

EXGA S.L.

Elektrizitatea Iturgintza
Igeltseritza Pintura

679 623 584 Soraluze

Jarri zure
publizitatea

ODRI
ATEAK ETA LEIHOAK

Aluminio eta PVC arotzgia

662 234 609
odriehloak@gmail.com

Sagar Erreka Kalea 2, 20580 SORALUZE

Mota guztietako leihoak, sementa eta konposatuak
Ateak, leihoak, partelak, barandak, altxo-sareak
eta toloak jartzen ditugu

ION MURGIZU BAKAIKOA
PINTOREA

amula
dekorazioa
industriala

Tel. 943 75 13 24 Mug. 652 77 70 30

**Zerbitzuen gidan agertu nahi izanez gero, deitu edo
Whatsappera idatzi telefono zenbaki honetara:**

688 76 96 57

NIRE USTEZ

Sortu eztabaidak, elkartu, hitz egin, galdetu, partekatu

ANE ASTIAZARAN
ITZULTZAILEA

Askotan gertaera konkretuak izaten dira herri mugimendurik indartsuenen eztabaida sortzen dutenak; premiazko produktuen prezioen edota erregaien gorakada izan diren moduan, Maricarmen etxegabetzea izan da azken egunotan. Badakigu, ordea, eztabaida horiek urteetako amorruaren ondorio baino ez direla izaten.

Zaila zait ulertzea zenbateraino normalizatu dugun etxebizitza merkatu logikak jarraitzen dituen salgai moduan ikustea. Putre-funtsak nonahi, ia existitzen ez den etxebizitza parke publikoa, eta kapital ekonomiko handiena pilatzen duten norbanakoek erabakiko dute non kokatu: alokairua arrazoizko prezioan jarri –maizterrak bere diru-sarreraren %30 eskaini beharko lioke etxebizitzari horretarako– edo merkatuaren logiketan erori. Arriskua, handiegia; izan ere, errazagoa da norbanakoen artean eztabaida deserosoak izan beharrean erosahalmen handiena dutenek etxebizitza inbertsiorako erabili eta ahalik eta etekin handiena ateratzea.

Edozelan ere, eztabaidak ez luke moraletik jo behar; etxebizitzari buruz ari garenean askotan geure buruari begiratzen diogu, egunero nora itzuli izatearen pribilegioari, lasaitasunari, ziurgabetasun egoerari, kontratua bukatutakoan beste

"Gertuago gaude Maricarmen izatetik edukitzaile handi izatetik baino"

behin prezioa igotzeko beldurrari edota kaleratzeari. Hori, hein batean, saihetsezina bada ere, askoz interesgarriagoa iruditzen zait larrialdi egoera honi bere-berea duen dimentsio kolektiboa aitortu eta erantzuna modu politiko eta antikapitalistan ematea.

Honek guztiak eztabaida Maricarmenekin egin badu ere, 2008tik espainiar estatuan milioi bat etxegabetze baino gehiago gauzatu dira, eta gure erosotasunak kontrakoa pentsatzera eramane ohi bagaitu ere, gertuago gaude Maricarmen izatetik edukitzaile handi izatetik baino. Ez da, beraz, urruneko kontua, eta espekulazio bortitz honen aurrean eman dezakegun lehen pausoa etxebizitzaren krisi hau norbanakoarena baino kolektiboagoa dela ulertzea da, sortu eztabaidak, elkartu, hitz egin, galdetu, partekatu, antolatu eta historiaren alde hau edo hura.

GUTUNAK

Auzoaz harro

JAEL LIZUNDIA LOIOLA
ELGOIBAR

Aste honetan ospatu ditugu San Migel jaiak Aiastian. Auzotar, dantzazale eta Haritz EDTko kide ohi bezala, dantza ikuskizuna daukat programako ekitaldi kuttuntzat. Hala ere, aurreko asteko BARRENAko iritzi artikulua bat irakurri nuenetik bueltaka daukat barruan san migeltarroi kultur ekitaldien atzean dagoen lana ez baloratzeagatik egin zaigun “salaketa”.

Auzo bizi eta kulturazaleztat daukat gure auzoa, eta dantza ekitaldi honen jatorrira joatea besterik ez dago. 90eko hamarkadan auzotarrak HEDTrekin bildu eta beste “plaza” bat emateko ideia azaldu zien, sinetsirik hain gauza ederra ezin zela herriko 2 edo 3 ekitalditara mugatu. Gogo handiz hartu zuten gonbidapena eta bokadilo eta trago baten truke pozik joango zirela jakinarazi zuten. Auzotarrak, esker onez, oilasko errea eta txanpaina eskaintzen egon dira jaialdiaren ordutegia aldatu zen arte.

Aldaketa honekin, oilaskotik afarira pasatu zen emandako ordaina. Aurtun, auzokoen lan karga izugarria sahieste aldera eta auzotarrak ere disfrutatzen aukera izan zezaten, afaria emateko enpresa bat kontratatu da (220 pertsonari afaltzen ematea ez da txantxa). HEDTtik etortzen diren dantzari kopurua kontuan izanda, erdibana ordaintzea proposatu zitzaion baietzkoa jasoz.

Aldaketen aurrean haserrea sentitzea normala dela iruditzen zait, baina jatorria eta

kontestua kontuan hartzea ondo legoke. Ez dut bukatu nahi kulturaren alde eta batez ere euskal kulturaren alde lana egiten duten denei eskerrak eman gabe, bai jaietako programan parte hartu duten talde guztiei eta baita jaiak antolatu dituen batzordeari ere.

Gardentasunik gabe, erabakirik ez

EH BILDU
ELGOIBAR

Normala da zinegotzi batek enpresa bat sortu eta bera izatea udalbatzari enpresa horretan parte hartzea eskatzen diona, plenuko eztabaidan udal gobernuaren hitza eramatea eta udala enpresan sartzeko bozketan parte hartzea? Ez dago hor interes-gatazka nabarmena?

Bai horixe! Horrela dio legeak eta horrela berretsi dute auzitegiek. Baina hori berdin dio Elgoibarko Udalari, hori egin baitu PSEko Aser Araujo zinegotziak aste honetako plenuan EAJren babesarekin. Zertaz ari gara? Astearteko Osoko Bilkuraren gai-ordenean, Elgoibarko Udalak “Elgoibarko Tokiko energia komunitatean” (TEK) bazkide gisa parte hartzeari buruzko puntua onartzea zegoen. TEK hori elkarte pribatua da, non Aser Araujo presidentea den.

Osoko bilkuran eztabaidatu eta onartu beharreko dokumentazioa, ez zen irailaren 22 egindako Lurralde Batzordean atxikitu.

Ingurumen arloko arduradunari proiektu honi lotutako informazioa eskatu ondoren, irailaren 28an (astelehena), honek, TEK proiektuaren estatutuak eta

txosten orokor bat baino ez zizkigun bidali. Txosten horretan, gainera, datu kuantitatiboak nahita ezabatuta ageri ziren, eta ez zen proiektuaren gutxieneko informazio kuantitatiboa jasotzen zuen datu edo txosten ekonomikorik aurkeztu. Egoera horren aurrean, Osoko Bilkuran bertan, EH Bilduk puntu hori plenuko gai ordenetik kentzeko eta urriko hurrengo Osoko Bilkurara atzeratzeko eskatu zuen, ordurako beharrezko informazio guztia eskuratu eta azterketa egokia egin ondoren, oinarri sendoko jarrera bat hartu ahal izateko.

EH Bilduren eskaerak ez zuen esan nahi asmoaren aurka ala alde zegoen, energia berriztagarriak bultzatzeko baikaude, gobernatzen dugun beste udalerritan erakutsi dugun bezala.

Baina gauzak ondo egin behar dira, maltzurkeriarik gabe: erabakiak hartzeko, ganorazko informazioa eman behar da, garaiz eta ezabaketarik gabe; interes-gatazkak ekidin egin behar dira, onartezina baita interes pertsonala instituzionalarekin nahastea, egin den bezala; eta Udalak bere baliabideak (eraikinen teilatuak, adibidez) energia berriztagarria sortzeko erabiliko badu, elkarte publiko batetik egin beharko lukeela uste du EH Bilduk, ez zinegotzi bat presidente duen elkarte pribatu baten bidez.

Guzti hori horrela izanda, hala ere, Gobernu Taldeak (EAJ-PSE) ez zuen onartu EH Bilduk puntu hori gai ordenetik kentzeko egindako eskaera, eta, horren ondorioz, ez genuen puntu horren inguruko bozketan parte hartu.

Barrena[®]

DEBABARRENEKO KOMUNIKAZIO TALDEA

Argitaratzailea
Barrena Komunikazio Taldea
Kooperatiba Elkartea
Aita Agirre plaza, 3
20870 Elgoibar
barrena@barrena.eus

Lehendakaria
Gaizka Azkarate.
Zuzendari nagusia
Egoitz Unamuno.
Eduki arduraduna
Ainara Argoitia.

Erredakzio batzordea
Ainara Argoitia, Ubane Madera,
Ainhoa Andonegi, Ander Gomez
Izaro Aulestiarte.
Kazetariak
Ainara Argoitia, Ainhoa Andonegi,
Ander Gomez, Asier Orbea,
Egoitz Unamuno,
Garazi Mendieta, Izaro
Aulestiarte,
Nerea Bedialauneta,
Ubane Madera.
Diseinu arduraduna
Oier Larreategi.
Zuzentzailea
Sergio Azkarate.
Maketazioa
Zalao Arnaiz,
Oier Larreategi.
Publizitatea
Leire Rubio.

HARPIDETZA
Elgoibar 20870
Aita Agirre plaza, 3
943 74 16 26
harpidetza@barrena.eus

PUBLIZITATEA
Elgoibar 20870
Aita Agirre plaza, 3
943 74 37 04
publi@barrena.eus

DEBAKO EGOITZA
Deba 20820
Ifar Kalea 12, behea
943 19 13 83

ELGOIBARKO EGOITZA
Elgoibar 20870
Aita Agirre plaza, 3
943 74 41 12

ERMUKO EGOITZA
Ermua 48260
Erdikokale 2, 1
943 17 93 50

SORALUZKO EGOITZA
Sorluze 20590
Errabal 15, 1
943 75 13 04

Lege Gordailua: LG D 993-2025
ISSN: 3101-2647
Tirada: 10.500 ale
Inprimategia: Zeroa Multimedia

BARRENAK ez du bere gain hartzen aldizkari honetan kolaboratzaileek emandako iritzien gaineko erantzukizunik.

LAGUNTZAILEAK

Debako Udala

Elgoibarko Udala

Ermuko Udala

Mallabiko Udala

Mendaroko Udala

Mutrikuko Udala

Sorluzeko Udala

Babestutako hedabidea

Bizkaiko Foru Aldundia
Diputación Foral de Bizkaia

NONDIK NORA

"Ni ere saiatzen naiz ondo egiten jendeari, eta bueltan ere hori jaso dut hemen"

AMY SENE EIBARTARTUTAKO SENEGALDARRA

2009an ekarri zuen senarrak Euskal Herrira, bi ume txiki eskutik zituela. 3 urterekin galdu zuen haietako bat, eta bikiak izan ditu gerora; Eibarren bizi da.

Ainara Argoitia MENDARO

Serer niominka etniakoa da Amy Sene (Bassoul, Senegal, 1983). Niodior uhartean jaio zen, Gandoul lurraldean, eta 2009an etorri zen Euskal Herrira, 6 urteko semea eta garun paralisia-rekin munduratu zen 2 urteko alaba hartuta. "Ezin zuen ezer egin. Negar besterik ez zuen egiten gaixoak, eta nik, ahalak eta bi eginda ere, ezin nion sosegurik eman", esan du alabaz. Euskal Herrira etorri zirenerako hemen zuen senarra Senek, itsasoan lanean, eta gaur ere, marinel dabil, 77 urte beteta izan arren. Elgoibarren egin zituen iritsi eta lehenengo hamar bat urteak, eta orain, Eibarren bizi da. Kontatu du Euskal Herrira iritsi eta urtebetera alaba galdu zuela eta mundua jausi zitzaiola gainera. Gerora, beste bi seme-alaba izan dituzte, bikiak. 11 urte beteko dituzte abenduan.

Zerk ekarri zintuen Euskal Herrira?

Etorkizun hobeago baten ametsak. Senegalgo bizitza oso tristetia da, eta, batez ere, 2007tik hona jende askok egiten du amets Europara etortzearekin. Oso gazte abiatzen dira batzuk etxetik, noizbait patera bat hartu eta Kanarietara iristeko ilusioarekin. Ni neu, baina, ez nintzen pateran etorri; senarrak egin zizkidan paperak. Han ez neukan bizimodu onik. Sei senidetan zaharrena naiz, eta neba-arrebak eta ama zaintzeko ardura nuen, gure kulturak hori agintzen duelako. Bi neba eta lau ahizpa dauzkat nik, eta gure aitak hiru emazte dauzka. Aita Mutrikun bizi da, bigarren emaztearekin, eta Senegalen ditu beste biak, etxe baten, seme-alabekin. Horregatik etorri nintzen ni hona, etxeak mantentzeko. Hemen, nomina kobratzen dudanean egiten dudana lehenengo gauza

hori izaten da: diru bat Senegalera bidali, familiari laguntzeko. Han batez besteko soldata 80 eurokoa da hilean, eta aho asko izaten dira etxeetan mantentzeko.

Zein zen zuen bizibidea han?

Gehienok etxean jasotzen dugu-narekin bizi gara han. Guk ere ortua geneukan eta etxerako hartzen genuen. Itsasoa ere badaukagu, eta arrantzara irteten dira gizonak. 16 urterekin ezkonarazi ninduten ni, aitak niretzat aukeratu zuen senargaiarekin, 34 urte zaharragoa den gizonarekin. Haren bigarren emaztea naiz. Izan ere, gure kulturak gaizki ikusia dago gizonak emazte bakarra izatea. Zorionez, hori aldatzen ari da, hala ere. Gure aurreko emakumeak, gure ama eta, 12 urte betetzerako behartzen zituzten ezkontzera, baina gure seme-alabak ari dira horren kontra borrokan. Nik ez dut nahi neureentzat halakorik. Ezkondu daitezela nahi badute, eta nahi dutenarekin.

Nolakoa izan zen iritsiera?

Oso gogorra. Ez nuen hizkuntza ezagutzen, dena zen berria, eta egun asko egin behar izaten nituen, gainera, ospitalean ala

"Kulturak egiten du herria; garrantzitsua da nork bereari eustea, besteena errespetatuta beti"

"16 urterekin ezkonarazi ninduten, ni baino 34 urte zaharragoa zen gizona batekin"

barekin, seme txikia ondoan nuela. Gure kultura matxista da eta emakumeok guk geuk egin behar izaten dugu aurrera, gure bizkar hartuta ardura osoa. Elgoibarren ez nuen inor eza-gutzen. Aita, amaordea eta haien seme-alabak Mutrikun bizi ziren –baita egun ere–, baina nork bere bizitza egin behar du hemen. Mutrikun topatu nuen nik lana, arrain-kontserban, duela hamar bat urte, justu bikiez erditu nintzen inguru hartan. Senarra, berriz, marinel da, eta hilean hiru aste egiten ditu itsasoan eta bat etxean. Ez nuen erraza izan, baina, zorionez, hemen jende jatorra topatu nuen.

Nolako harrera-herria iruditzen zaizu gurea?

Oso abegikorra iruditzen zait. Ni ere saiatzen naiz ondo egiten jendeari, eta bueltan hori jaso dut hemen. Haserreak izaten ditut batzuetan lagun batzuekin, esaten dutelako hemengo jendea arrazista dela, baina nik ez dut hori sentitu. Jendeari jende langilea gustatzen zaio, eta niri ere bai. Onartezina da eguerdira arte lo egitea eta lanean ari garenok baino gehiago irabazi nahi izatea. Lanerako sasoiaren dagoenak lan egin behar du, jende asko dagoelako lan egin ezin duena eta diruz laguntzea behar duena, zaharrak direlako edo ezinen bat dutelako. Nire alaba gaixoak ere ezingo zukeen sekula lanik egin. Senegaldarren komunitateak oso batua ematen du. Ikusi dugu urriaren 17rako ere jai bat antolatu duzuela Mutrikun.

Bai, saiatzen gara elkarri laguntzen, sorlekutik urrutiti bizi garelako. Gustatzen zaigu elkartzea, gure arropak jantzi eta dantzaren egitea. Senegaldik bidaltzen dizkidate soinekoak amak eta neba-arrebek, eta ni hango eran jantzen naiz hemen

Amy Sene, senideetako bat besoetan hartuta. LAGATAKOA

ere. Gure kulturaren parte da, eta garrantzi handia ematen diot horri. Zuek ikusten gaituzue beltzak eta iruditzen zaizue denok hizkuntza bera hitz egiten dugula eta ohitura berberak ditugula, baina ez. Serer hizkuntzak dialekto asko dauzka eta guk hitz egiten duguna serer niominka da. Kulturak egiten du herri bat, eta horregatik da garrantzitsua nork bereari eustea; betiere, besteena errespetatuta. Askok gustatzen zitzaidan, adibidez, Elgoibarren egiten zuten Arrozen Eguna. Ni, etxean, saiatzen naiz seme-alabei gure kulturaren ona transmititzen. Begira, Senegalen plater beretik jaten dugu denok, eskuekin askotan, eta etxean hori erakutsi diet, semeari gustatzen zaion arren zuek bezala bere plateretik jatea. Baina esaten diot guk bestera egiten dugula. Ez dut nahi Senegalera joaten garenean inork errietarik egitea niri hango arrotza zaielako. 2022an izan ziren han.

Ezagutzen zenuen euskara etorri zinenean?

Ez, eta ez dut ikasi, baina seme-alabek ikas dezaten saiatu

naiz. Beti esan diet doan lekura egin behar dela pertsona, eta Euskadin bizi direnez, hemengo kulturara egin behar direla, berena ahaztu gabe. Semeak 21 urte dauzka orain, eta bikiek, 10, eta egiten dute euskaraz. Txikiek ikastolan ikasten dute, Eibarren. Nik beti esaten diet ikasteko, guk baino bizimodu hobeagoa izan dezaten, eta, eskolan dena euskaraz denez, hobe dutela euskaraz ondo egitea beste ikasgaietan ere nota onak ateratzeko. Ikastea da orain beren eginbeharra.

Zer gustatzen zaizu gehien Euskal Herriatik? Gustura bizi al zara?

Elgoibar gustukoagoa nuen Eibar baino, baina ondo bizi naiz. Denbora librea daukadanean gustatzen zait nire lagun Rosak Amañan duen ile-apaindegira joatea bezeroei trentzak egitera. Gustatzen zaizkit asko euskal dantzak eta zuen dantzarako arropak, bai eta hemengo paisaia ere. Nire seme-alabek hilero egiten dute mendi-irteera bat, eta niri Debako hondartza gustatzen zait.

Estitxu Irisarri elgoibartarrak jaso du Gotzon Garate beka

Udalak emandako 8.000 euroko laguntza izango du eleberria idazteko

Ainhoa Andonegi

Gotzon Garate idazle eta euskaltzale elgoibartarraren omenez sortutako bekak bosgarren aldia du aurtengoa. Astelehenean egin zuten saria banatzeko ekitaldia, udaletxean, eta Estitxu Irisarri Eguia elgoibartarrak aurkeztu duen *Ez laga lurra sikatzen* izeneko lanak jaso zuen saria. Uxue Alberdi, Danele Sarriugarte eta Mikel Ayllon idazleek osatu dute epaimahaia, eta 22 lanen artetik aukeratu dute elgoibartarrarena. Deialdi horretara eleberriak idazteko proiektuak aurkeztu ahal izan dira, jatorrizkoak eta euskaraz sortuak, zatika edo osorik inon argitaratu gabeak, sarituak izan ez direnak eta beste inondik moldatu gabeak. 23 lan-proposamen jaso zituzten

guztira, baina bat baztertu egin zuten, deialdiaren oinarriak ez zituelako betetzen. Aurtengoa Danobat Kooperatiba Elkartearen eta Elkar argitaletxearen laguntzarekin egin du Elgoibarko Udalak, euskarazko literatura sorkuntza sustatzeko eta idazle berrien lanari laguntza emateko helburuarekin. Hain zuzen ere, argitaletxe editore Itzea Urkizuk adierazi du haiena moduko argitaletxe batentzako ezinbestekoak direla sortzaile berriak.

8.000 euroko saria

Estitxu Irisarri euskal filologoa da, eta DBHko Euskara eta Frantses irakaslea. Elgoibarko Udalak emandako 8.000 euroko laguntza ekonomikoa izango du eleberria idazteko. Horrez gain,

Aurkezpen ekitaldiko irudi bat. UDALA

Jasone Osoro idazle elgoibartarraren mentoretza literarioa jasoko du sorkuntza-prozesuan. Aurkezpen ekitaldian, bestalde, Arturo Andrade eskultorearen oroigarria jaso zuen opari, Danobat Kooperatiba Elkartearen laguntzari esker sortua. Azkenik, bekaren parte gisa, Elkar argi-

taletxeak argitaratuko du eleberria. Esleipendunak hamabi hilabeteko epea izango du proiektua gauzatzeko.

Aurkezpen ekitaldian honako hauek hartu zuten parte: Ion Zubiaurre, alkateordea; Aitor Iriondo, Hezkuntza, Gazteria eta Euskara zinegotzia; Danele Sa-

rriugarte eta Mikel Ayllon, epaimahaikideak; Julian Aizpurua, Danobat Kooperatiba Elkarteko presidentea; Itzea Urkizu Elkar argitaletxeako ordezkarria; Jasone Osoro, bekaren mentorea; eta Arturo Andrade, eskultorea eta beka horretako garaikurra- ren egilea.

Urazandiko etxeetako kalteetarako diru poltsa gordetzeko EHBilduren eskaerak ez du aurrera egin

A.A.

Errezabalgo lanek Urazandiko etxeetan sortutako kalteak ordaintzeko diru-poltsa bat aurreratzeko eskatu zuen EHBilduk martitzeneko osoko bilkuran, mozio bidez, baina EAJk eta PSE-EEk ez zuten babestu. Udal Gobernutik esan zuten dagoeneko martxan dagoela "kalteak dokumentatzeko, baloratzeko eta artatzeko prozedura", eta orain aurrerakin udal-proze-

dura paralelo bat sortzeak ez dakarrela berme gehigarririk; kontrara, adierazi zuten kalte eragin liezaiekeela kausak eta erantzukizunak zehazteko behar diren dokumentazioari eta balorazio teknikoari. Hala, mozio alternatibo bat aurkeztu zuen Udal Gobernuak, "auzokideekin dituen konpromisoak" zehazten dituenena. EHBildutik salatu dute ez zeukatela kontramozio horren berri, eta bilkurara iristean ja-

kin zutela. Ezker abertzaleko koalizioak kontra bozkatu zuen, haien ustez egoera bere horretan lagatzea eskatzen duelako, baina Udal Gobernuaren aldeko botoekin onartu egin zen osoko bilkuran.

Sei konpromiso

Onartutako mozioak sei konpromiso jasotzen ditu: 1. Auzotarren segurtasuna, bizigarritasuna eta eskubideak lehenestea,

teknikoki premiazko erantzuna behar duten egoeretan berehala jardunez. 2. Kaltetutako etxebizitzaren jarraipen tekniko eta dokumental indibidualizatua bermatzea, pitzaduren protokoloaren eta jarraipen-sistemen bidez. 3. Arreta emateko eta ukitutako auzokideekin komunikatzeko bide argia izatea, eta kasu bakoitzaren jarraipen pertsonalizatua egitea. 4. Premiazko egoeretarako protokolo es-

pezifikoki bat ezartzea, patologien balorazio globalari itxaron beharrik gabe. 5. Beharrezko kudeaketak berehala egitea, premiazko konponketa behar dela uste denean, aldeztu aurretik erantzukizunik epaitu gabe. 6. Egonkortze-fasea amaitu eta dagozkion egiaztapenak egin ondoren, patologien balorazio orokorra egitea eta obrei lotutako kalteak erantzuleek konpon ditzatela eskatzea.

IXOTU
BIO INSTALAZIO ELEKTRIKOAK
AUTOMATIZAZIO, INSTALAZIO ETA
MANTENIMENDU INDUSTRIALA
BERGARA - 943 044 728

Barrena
DEBABARRENEKO KOMUNIKAZIO TALDEA
Jarri ezazu zure publikitatea
BARRENA astekarian
edo
www.barrena.es
webgunean
943 743 704
688 769 657

LAGUNAK
solaheneria textil hogor
Diseinuzko mahai hedagarri
eta ahulkietan aukera zabalak!
Eskatu aurrekontua!
San Roke kalea, 20 - ELGOIBAR - 943 744 457 / 685 756 978
www.textillagunak.com

EXPRESS ESKAINTZAK!
MVEG25WH TEKA MIKROUHINA
85 €
● Zuria
● Grill-a
● 900w
● 25 litroko edukiera
● 5 potentzia-maila
● 288 mm-ko plater-diametroa
● 280 mm altuera x 469 mm zabalera
MILARBIRE
Ubitarte, 11 - 943 741 487
bireg@miar.es
Dendako prezioak. Produktuak agortu arte

Kalamua elkarteko kideak. MIKEL ASKASIBAR

Umeak puzgarrietan. M.A.

Lehia eta jaia, umorez eta giro onez jantzita, Aiastian

San Migel jaiak ospatu dituzte Aiastian, eta denetarik izan dute festaz gozatzeko. Ohiko bola-txapelketaz eta idi-demaz gain, umeentzako, gazteentzako zein helduentzako ekintzak antolatu dituzte

Ainhoa Andonegi
Irailaren 29a, San Migel Eguna. Halaxe dator urtero egutegian, eta haren harira ospatzen dituzte jaiak Aiastia auzoan. Aurten ere ez dute hutsik egin, eta jai beteak izan dituzte.

Jaia eta lehia uztartu dituzte, eta ez dira urteroko bola-txapelketak eta idi-demak falta izan. Zapatuan egin zuten bola-jaurtialdia, eta Anartz Esteban izan zen onena; Mikel Almortza izan zen bigarrena eta Dani Aspe, hirugarrena.

Domeka arratsaldean idi-demak egin zituzten, eta Isidro Erreitegiak irabazi zuen, 50 plaza eta zinta bat eginda. Olazarko idi-pareak sailkatu ziren bigarren, 48 plaza eta 2,77 metro eginda, eta hirugarrena Igone Pagadizabal izan zen, 45

plaza, hiru zinta eta 2,34 metroekin.

Kultura ere bai
Kirol proba eta lehia artean, kulturak ere izan zuen tarterik Aiastian, eta, ohi bezala, Borja Uzu-riaga auzokide eta Haritz dantza

taldeko kide zenari eskaini zioten zapatu iluntzeko dantzaldia. Umeentzako jolas tradizionalak eta puzgarriak ere izan ziren, baita bazkaria eta erromeria ere. San Migel Egunez bukatu zituzten jaiak, pilota partiduekin eta auzotarren bazkariarekin.

Idi-demak jendetza bildu zuen. M.A.

Gizonetako bat, bola-txapelketan. M.A.

Haritz dantza taldearen emanaldia. M.A.

Jende asko igo zen herritik Aiastiara festaz goatzera. M.A.

Bide Batez taldearen erromeria. M.A.

NIRE USTEZ

'Carpe diem'

EDURNE IZAGIRRE
PSIKOLOGOA

Ezaguna zaigu premisa, ezta? Ideia edo desira hau guregan biziki pizten dela garbi dago, merkatuak ikusi duelako ideia honen pean gauza anitz ahal dizkigutela saldu, baita osasun arloan ere. Zenbat eskaintza zuzentzen zaizkigu kurtso hasiera honetan helduei eta, bereziki, emakumeoi momentua bizitzea helburutzat salduz? Presentzia handitzeko, geure gozamenarekin konektatzeko, desio ditugun proiektu

guztiak gauzatzeko, gorputza hobeto sentitzeko, erlazioetan gehiago gozatzeko, geure buruarekin gusturago egoteko...

Baina, zer ote da benetan momentua bizitzea? Berdina esan nahi ote du guztiontzat? Egin ahal dudana guztia egitea ote da topera bizitzea? Erritmo horretan egiten ditugun gauzak gordetzen al zaizkigu nonbait? Hemendik bost urtera pizturik mantenduko diren oroitzapen goxoak izango ote dira?

Zein dira orain arte bizitakotik bereziki oroitzen ditugunak, gailurra egiteagatik lorturiko domina edo amama barrez lehertu zeneko eguneroko momentu

xume bat? Ni neu izatea, nagoen lekuan, nagoen momentuan, eta bertan egotea, arnastea, hausnartzea, bizitzea, ez ote da nahikoa?

Bai, mundua hankaz gora dago, baina nola dago geure mundua? Ikasi eta irakasten al dut solidaritatea sustatzen? Gai al naiz ezberdin pentsatzen dutenekin elkarrizketa lasai eta sakona izaten, egia ezberdinak daudela onartuz?

Horixe da niretzat *carpe diem*, hemen eta orain, izan nahi nukeen modukoa izatea, izana ekinaz, egitean jarri gabe gozamenerako giltza. Autoestimua oinarritzeko premisa dugu: izate hutsagatik maitatzea.

KLIK

Harantz ala honantz?

JOSERRA CABRERA
ARGAZKILARIA

Ez dakit datorren ala doan; barruan dagoenak jakingo du hori; haiek dute informazioa. Dena ikuspuntuaren arabera da; hala ere, dena dakigula uste dugu, eta, batzuetan, iritzia ematen dugu egoera osoa ezagutu gabe. Iritzia eman aurretik galderak egitea komeni da, baina hori zaila da gaur egun. Aurreiritzirik gabe behatzea jakintsuen ezaugarria da; ezagutzarik gabe iritzia ematea, berriz, ezjakinena -edo, behintzat, hala uste dut nik-.

SEMAFOROA

Zerabideak beharrezkoak dira

"Herriko hainbat gunetan zerabideen ordez lur desberdina jarri dute azken urteotan. Aita Agirre plazan, San Frantzisko iturri inguruan, Pedro Migel Urruzuno eta Maala dira horren adibide. Ez dut erabaki hori ulertzen, izan ere, nahasmena baino ez du sortzen. Nork dauka lehentasuna gunehorietan, oinezkoak ala autoak? Iruditzen zait auto gidariak kontu handiagoz ibiltzen direla zerabideak dauden lekuan, eta ez da horrenbeste kostatzen lurrean marra batzuk margotzea. Astelehen eguerdian auto batek ia ume bat harrapatu zuen San Frantzisko iturri inguru horretan. Furgoneta batek ikusmena murrizten zuen, eta umeak ez zuen beheko aldetik zetorren autoa ikusi. Zorionez, justuan geratu zen autoa, baina ezbehar larria gertatu zitekeen".

Toletxegainen, jarlekurik ez

"Pasatu da denbora geltoki berria egin zutela, eta kexatu ginen lehen ere, jarlekurik ez zutelako ipini, baina egoerak bere horretan jarraitzen du. Adinekoek eta ezinduek geltokira iritsi aurretik dagoen petrilean eseri behar izaten dute. ETSk esan zuen leku falta dagoela jarlekuak ipintzeko. Nola da posible geltoki berri batean horrelakoak egitea? Jarri duten metalezko pieza horren erabilera ere ez dugu ulertzen. Zertarako da, aterkiak lagatzeko? Lotsagarria!".

Zezentxoak eta poneyak berreskuratu dituzte Errosario kaleko jaietarako

Domekan, hilaren 4an, Errosario kaleko amaren ezpata dantza dantzatuko dute

Ainhoa Andonegi

Errosario kaleko Jai Batzordea hamasei urtez aritu zen jaiak antolatzen, baina 2015ean eten egin zuen jarduna, eta kale hartako jaiak antolatzeari laga zion. Azken urteotan, beraz, Haritz dantza taldekoek egiten duten ezpata dantzara mugatzen dira Errosarioko jaiak, eta, biziberritze aldera, aurten umeentzako zezentxoak eta

poneyak berreskuratzea erabaki du Udalak.

Urriaren 7a izaten da Errosarioko Amaren Eguna, eta egun horretatik gertuen dagoen domekan ospatzen dituzte jaiak. Aurten, beraz, urriaren 4an izango da. 11:00etan, meza izango da, parrokiari, eta, ondoren, ezpata dantza. Arratsaldean, 18:00etan, zezentxoak eta poneyak askatuko dituzte Errosario ka-

lean. Euskal Zezen Zaleen Elkartek Errosario kaleko jaietako zezen txikien ikuskizuna berreskuratzeko egin zuten proposamena onartzea eta gauzatzea erabaki duela azaldu du Udalak. "Udalak begi onez hartu du proposamena, eta aurrera eramatea erabaki du; Udalak herritarrekin eta eragileekin elkarlanean aritzeko konpromisoari erantzuten dio", adierazi dute.

2013ko irudi bat: zezentxoak, Errosario kalean. 'BARREN'

Herriko Antzokia. A.O.

Urritik aurrera, zinema-bonurik ez Herriko Antzokian

A.A.

Herriko Antzokiak berrikuntzak iragarri ditu tarifetan: nabarmentzeko aldaketa nagusia izango da aurrerantzean zinema-bonurik ez dutela onartuko. Horren ordez, astelehena Ikuslearen Eguna izango da, eta egun horretan sarrerak 3 euro balioko du. Ohiko zinema-emanaldietan, bestalde, tarifa arrunta 5 eurokoa izango

da, baina sarrerak online erosten dituenak 4,5 euro ordaindu beharko ditu. 65 urtetik gorakoentzako sarrerak 3 euro balioko du. Umeen-entzako zinema-emanaldietan 3 euro ordainduko dituzte umeek, eta helduek, 5 euro.

Ikuskizun eszenikoak

Antzerkien eta gainerako ikuskizun eszenikoen sarrera arrun-

tak 8 euroko prezioa izango du, baina jubilatuek eta gazte txartela dutenek 3 euro ordainduko dituzte. Umeen emanaldietan 3 eurokoa izango da haienentzako sarrera, baina helduek 5 euro ordaindu beharko dituzte.

Sarrerak online erostea sustatu nahi du Udalak, eta, horretarako, www.herrikoantzokia.eus ataria erabili behar da.

TXANKAKUA

Ginkana

5.000

Elgoibarren | Comprar en Elgoibar
erostekak saria du | tiene premio

500€-ko bi sari eta 200€-ko hogeitaz, erosteketa-baleetan emango dira. Zozketa Azaroaren 4an.

Parte hartzaileak

Agurtzane Ile-apaindegia - Ainhoa Denda - Alain Afflelou Optico Audiologo - Alire Estetika - Aranburu Bibi-denda - Barrutia Optika - Casa Astigarraga Gys Sport - Cristina Garcia Estetika Integrala - Donna Ile-apaindegia - Elisse Aesthetic Center - Farmazabal - G&M Jantzi-denda - Garate Jantzi-denda - Garazi Sampedro Hartz Klinika - Belar-denda - Ipintza Margoak - Iriondo Kirolak - Iza'k Ile-apaindegia - Joyeria Iosu - Kala Loradenda - Lagunak Colchoneria-textil - Lanbroa - Lete - Luma Ile-apaindegia - Maria Urizar Ile-apaindegia - Martin Lopez MiZarpas - Nalai Oinetakoak - Nu-van - Olaia Martinez Estetika Zentroa - Ongi Iturgintza eta Diseinua - Pitxitxu - Prest Tindategia - Arropa tratamendua - Roteta Elektrizitatea - Sara Jantzi-denda - Txillarre Eko-denda - Uzuri Optika - Vinoteca Naiara Ardotegia - Zapzi Informatika - Zure Alde Abokatuak

Urriaren 5etik urriaren 31ra!

Animatu eta hartu parte!

5.000€

500€-ko bi sari eta 200€-ko hogeitaz, erosteketa-baleetan emango dira. Zozketa Azaroaren 4an.

Parte hartzaileak

Arauri Lurrindegia - Atelier Oihana - Doña Mercedes Denda - Ezenarro Lentzeria - Generali Aseguru Agentzia - Henko - Herbolario Surya Kimia Bioestetika - La Bermeana Arraindegia - Carburantes - Meraki Ile-apaindegia - MGS Aseguruak Henar Celaya -

TXANKAKUA
ELGOIBARRKO MERKATARIAK

Elgoibarra

Elgoibarra

Elgoibarra

Ainhoa eta Unai Usobiaga neba-arrebak, Mintxetan, beren autoarekin. ASIER ORBEA

Usobiaga neba-arrebak, motor eta gasolina usainean

Azkarateko ralliesprinta jokatu dute bihar, eta han izango da Unai Usobiaga elgoibartarra, Peugeot 205 GTI autoarekin. Jesus Mari Espilla izango du oraingoan kopilotu lanetan, baina badu zeregin horretan laguntzen dion kide berezia: arreba, Ainhoa

Ainhoa Andonegi

Unai Usobiagak zainetan darma autoekiko zaletasuna. Aita ere auto lasterketetan ibilitakoa da, eta harekin hasi zen probetara joaten, ume zela. Ainhoak, aldiz, ez dauka umetako oroi-tzapenik, baina nebarentzat kopilotu lanetan aritzea gustuko du. Usobiagatarren bizipenak jaso ditu BARRENAk orriotan. **Unai, konta egiguzu, nondik dator kizu autoetarako zaletasuna?**

Aitak eramaten ninduen auto lasterketetara ume nintzela, eta beti bizi izan naiz auto artean. Aita mekanikaria da, eta orain nik hartu dut haren tailerra. Ni jaio aurretik aita bera ere ibiltzen zen auto lasterketetan.

Espainiako txapelketaren batean ere parte hartutakoa da, eta auto kontuak beti izan ditugu etxean.

Eta noiz erabaki zenuen lasterketetan parte hartzen hastea?

Gidabaimena atera nuenean rallyetarako auto txiki bat erosi nuen. Pare bat urte eman nituen autoa lasterketetarako prestatzen, eta bukatu nuenean, lasterketetan hasi nintzen. Citroen AX berde bat zen; *la le-txuga* deitzen genion. Lau bat urtez ibili nintzen harekin, harik eta San Migeleko proban kolpea hartu nuen arte. 2018an hondatu nuen auto hura. Autoa txatarrerako geratu zen, baina ni ondo irten nintzen. Gero,

pandemia iritsi zen eta urte batzuetan egon nintzen parte hartu gabe. 2023an erosi nuen orain daukadan autoa.

Peugeot 205 GTI. Zeintzuk dira autoaren ezaugarriak?

Auto mitikoa da; ni harekin munduaren amaieraraino joango nintzateke! Oinarrizko motorra dauka, apur bat hobetuta, baina ez asko, nire kategorian hobekuntzak mugatuta baitau-

de. Abiadura-kutxa, aldiz, bai, hori aldatuta dauka. Ez dauka indar handirik, baina arina da; bihurguneetan eta aldapa behe-bera bereziki oso ondo dabil, eta ni oso gustura nago. Neuk egiten dizkiot ahal dudan konponketa guztiak, eta primeran eza-gutzen dut autoa. Ordu asko eskaintzen dizkiot. Beste norbaitek egitea konponketak ere ondo dago, baina garesti irteten

da, eta niri gustatzen zait. Ondo dago mekanikaz jakitea mundu honetan. Gidari askok ez dute jakiten autoari zer gertatzen zaion, eta nik konponketa batzuk, behintzat, egin ditzaket; askotan, lasterketa egunean bertan. Beti gustatu izan zaizkit auto txikiak lasterketetarako; txikiak eta aurreko gurpiletarako traxzioa dutenak. Hura agertu zitzaidan parean, prezio onean, eta ez nuen dudarik izan. Mundu honetan dena garestitu da izugarri, eta ezin da edozein auto erosi. Mantentze-lanak ere oso garestiak dira. Nik nahiago dut daukadana moduko auto bat; la-saiago ibiltzen naiz, beldurrik gabe, eta gehiago gozatzen dut.

Ainhoa: "Edonorekin ez nintzateke ausartuko; Unaik konfiantza ematen dit"

Unai: "Kopilotuaren lana pilotuarena bezain garrantzitsua da lasterketa batean"

Zein txapelketatan hartzen duzu parte?

Euskal Herriko txapelketetan ibiltzen naiz, rallyetan eta rallysprintetan. Elgoibar inguruan proba pila bat ditugu: hemen bi egiten dira, Azpeitian, Bergaran, Eskoriatzan... Niri rally luzeak gustatzen zaizkit, bereziki. Kilometro gehiago izaten dira eta eguna aseta amaitzen dut.

Pilotuaren lana garrantzitsua da, baina kopilotuarena ere bai. Arrebarekin ibiltzen zara tarteka.

Bai, 2024an proposatu nion San Migeleko rallysprintean kopilotu lanak egiteko, eta notak irakurtzearekin zeuzkan zalan-tzak, baina animatu egin zen. Kopilotuaren lana pilotuarena bezain garrantzitsua da lasterketan.

Ainhua, nola hartu zenuen nebaren gonbita?

Oso urduri jarri nintzen, ez nekielako notak irakurtzeko gai izango ote nintzen. Unai oso ondo ezagutzen du bidea, eta banekien ez zela nire menpe egongo, baina, hala ere, ardura handia sentitu nuen. Lasai egoteko esan zidan, eta neure buruarengan konfiantza osoa ez banuen notak irakurri gabe ere egin genezakeela. Eta hala egin genuen. Lasterketa berezia izan zen. Zortzi urteko etenaldiaren ondoren, emakumezkoen talde batek hartu zuen proba hura antolatzeko ardura, eta emakumezkoen presentzia sustatze aldera ondo egon zen.

Zein izaten da kopilotuaren egitekoa?

Astebete aurretik pilotua eta kopilotua elkarrekin joaten dira bidea ezagutzera. Zati bakoitzean hiru edo lau pasaldi egiten ditugu. Lehenengo, pilotuak kantatu eta kopilotuak notak hartzen ditu, eta hurrengo pasaldian, kopilotuak nota horiek kantatu egiten ditu. Aldaketaren batzuk egin, eta erreferentziak hartzen ditugu. Lasterketa egunean nota horiek argi esatea da kopilotuaren zeregina. Lehenengo aldi hartan ez genuen notarik hartu, baina, hala ere, oso-oso urduri nengoen. Mikrofonoak eramaten ditugu, eta uste dut Unai nire arnasa entzun zuela aurikularretatik. Lasai egoteko esan zidan, lotuta nenguela, kaskoa jantzita, eta arnasa hartzeko. Mezu hark txip aldaketa moduko bat eragin zidan, eta une hartatik aurrera gozatu egin nuen. Dena ondo irten zen, eta

egun hartako oroitzapen oso ona daukat. Autoan ez zen ezer apurtu, eta, gainera, historikoen kategorian irabazi egin genuen. Hurrengo aldian, baina, notekin egingo genuela esan zidan, Elgoibar aldean ondo ezagutzen badu ere Etxeberri alderako lagungarri zitzazkiolako. Azken bi edizioak, beraz, notekin egin ditugu.

Eta zer moduz joan dira?

Bigarren urtekoa, gaizki. Unai ez dakit gogoratuko den, baina lehenengo txandan motorra edo abiadura-kutxa hondatu egin zitzaigun. Martxaz nahastu zen, eta autoa geratu egin zitzaigun. Pena izan zen. Unai nikitik hartu zuen pena, baina ni, azken batean, laguntzailea nintzen, hark ematen zidan niri pena. Ordu eta diru asko ekarri zituen matxura hark. Eman zion buelta egoerari, eta itxi genuen kapitulu hura. Aurtengoa izan da hirugarren aldia, eta nire barruan iazko mamu hura bizirik sentitzen nuen. Ez nion Unairi transmititu nahi, baina baneukan urduritasun puntu bat. Tentsio harekin ez nuen horrenbeste gozatu, baina esango nuke notak ondo irakurri nizkiola, eta ondo bukatu genuen dena. Egun polita izan zen, eta, gainera, historikoen atalean irabazi egin genuen. Herrian demaseko giroa zegoen, LaRoita erronka ere egun berean jokatu zutelako, eta oroitzapen oso ona daukat. Gaineratu nahiko nuke lasterketa horien atzean dagoen guztia. Barrutik bizitzeak eman dit aukera ikusteko zelako lagun taldea dagoen, zein balio dituzten, nola laguntzen dioten elkarri... Familia moduko bat topatu dut, eta ni ere oso ondo hartu naute.

Zu ere, Unai moduan, betidanik izan zara auto zalea?

Ez, afizio hori Unairi bakarrik transmititu dio aitak. Unai umetatik joan izan da aitarekin rally lasterketak ikustera, baina nik ez daukat horren oroitzapenik. Agian noizbait joango nintzen, baina ez da umetatik bizi izan dudana zerbait. Gaur egun ere ez da nire zaletasunetako bat, baina Unairekin larsterketa honetan parte hartzea berezia da, berarekin konpartitzen dudalako berari horrenbeste gustatzen zaion zaletasuna. Edozeinekin ez nintzateke ausartuko abiadura horretan ibiltzen bide horietatik, baina Unai konfiantza ematen dit.

Ainhua, nebari aginduak emateko erabiltzen duen koaderno eskuan duela. ASIER ORBEA

Usobiaga neba-arrebak, lasterketarako gertu. LAGATAKOA

Usobiagarren autoa. LAGATAKOA

Gaurtik domekara egongo da zabalik Sanloren garagardo azoka

Los Gavilanes mariatxi taldekoak, iazko garagardo azokan. SANLO EKT

Asier Orbea ELGOIBAR

Olaizaga eta IMH kiroldegiez gainera, Maala ingurua ere eskubaloizaleen eta gainerako herriararren topagune izango da asteburu honetan, garagardo festaren hamabigarren ekitaldia izango dena egingo baitu Sanlok. Gaur zabalduko dute

azoka, 19:00etan. Domekara bitartean, zuzeneko musika emanaldiek, bingo solidarioak eta dantzaldiek giroa dute azoka. Zapatu gaueko kontzertua Los Gavilanes mariatxi taldeak emango du, 22:30ean. Zapatuan eta domekan, 12:00etan irekiko dute azoka. Hainbat

garagardo mota egongo dira aukeran, eta, jatekoari dago-kionez, egunero salduko dituzte ukondoa, saltxitxak, patata-purea, oilaskoa eta patata frijituak. Azken egunean, domekan, paella erraldoi bat pres-tatuko dute, eta txartelak aur-retik hartzea gomendatu dute.

Euskadiko Golf Txapelketa irabazi du Daniel Rinok, bosgarren mailan

Asier Orbea ELGOIBAR

Atletismoari eta, bereziki, Min-txeta taldeari lotutako ibilbide oparoa izan du kirolean Daniel Rino Avilak, baina golfean ari da azkenaldian, eta ez da gaizki moldatzen ari.

Espainiako Txapelketara

Bosgarren mailan dauden golf jokalarientzako Euskadiko Golf Txapelketako zirkuituko finala jokatu zuten, aurreko zapatuan, Izki golf zelaian (Urturi, Araba). Euskadiko Golf Federazioak, jokalariek duten mailaren arabera, sei maila edo kategoriatan banatzen ditu jokalariai. Kategoria absolutuan lehiatzen dira handicap baxuena duten jokalariai, onenak; eta, aldiz, handicap altuena dutenak –normalean, 26,5etik 36ra bitartean– 5. mailan lehiatzen dira. Azken ka-

Daniel Rino, dominarekin, Izki golf zelaian. LAGATAKOA

tegoria horretan lehiatu zen Daniel Rino, eta hura izan zen onena lehiatu ziren 47 jokalarien artean. Bigarren postuan Cosme Fernandez sailkatu zen, eta Jose Maria Fontecha hi-

rugarrenean. Hirurak sailkatu dira Espainiako Txapelketa jokatzeko. Madrilen jokatuko dute txapelketa hori, golf Zentro Nazionalean, urriaren 24an.

Julen Dobarro eta Paula Pereira izan dira azkarrenak Aiastiako trailean

Aiastia San Miguel Trailaren bigarren ekitaldia jokatu zuten San Migel jaietan

A.O. ELGOIBAR

CATT Morkaiko taldeak eta Kalamua Elkartek antolatutako mendi lasterketaren bigarren edizioa izan zen aurtengoa, eta 39 lagun lehiatu ziren. Julen Dobarro mendararra eta Paula Pereira eibartarra izan ziren azkarrenak. Dobarrok 33 minutu eta 17 segundoan osatu zuen 6,5 kilometroko ibilbide gora-beheratsua. Bi gailur igo zituzten: 468 metroan dagoen Zirardamendi eta 533 metroko garaiera duen Morkaiku.

Aldaketak ibilbidean

Dobarrok ez zuen hobetu iazko irabazle Iker Calvo saltakari gasteiztarrek egin zuen marka (30.05), baina zehaztu beharra dago ibilbidean aldaketak egin behar izan dituztela antolatzaileek. Camilo Lopez soraluzetarra sailkatu zen bigarren pos-

tuan (35.23) eta Asier Belategi eibartarra hirugarrenean (35.49). Alex Bergua izan zen lehen elgoibartarra, laugarren postuan (37.10); eta Julen Etxeberria lehen auzotarra. Emakumezkoen artean, Paula Pereira eibartarra izan zen azkarrena, 45 minutu eta 12 segundoko denborarekin. Maider Arriolak (46.42) eta iazko irabazle Pilar Arriolak (46.50) osatu zuten podiuma. Antxintxikari gazteen artean, Joseba Astorkiza bermeotarra gailendu zen, eta beteranoetan, Patxi Esnaola tolosarra. Lasterketa aurpegi onenarekin egin zuen saltakaria ere saritu zuten antolatzaileek, eta Jon Uriondo saritu zuten. Parte hartzaileen artean zozkatu zuten saria Aritz Sanchezek jaso zuen, Belaustegin bazkaria jaso du saritzat.

Julen Dobarro, helmuga gurutzatzen. MIKEL ASKASIBAR

Maider Arriola, Paula Pereira eta Pilar Arriola. MIKEL ASKASIBAR

Hilario Rodeirok kontzertua emango du gaur San Agustin aretoan, taldearekin

21:30ean hasiko da kontzertua, eta sarrerak salgai daude, 15 euroan

Ainara Argoitia MENDARO

Pausa izenburuko bere azken lana aurkeztuko du gaur, barikua, Hilario Rodeiro bateria jotzaile, ekoizle eta konpositore galiziarrek Mendaron. Gordon Lee, Ilja Reijngoud, Bob Sands eta Deborah Carter musikari handiekin kolaboratu izan du Rodeirok, eta gaur taldearekin arituko da. Itzal handiko lau musikari izango ditu ondoan: Kike Arza kontrabaxuarekin, Juan de Diego tronpetarekin eta Mikel Andueza eta Julen Izarra saxo banarekin. Mesa 7 taldeak antolatu du kontzertua, Uztargi tabernaren, Gararock taldearen eta Mendaroko Udalaren laguntzarekin, eta San Agustin kulturgunean izango da, 21:30ean hasita. Sarrerak Uztargi tabernan eskuratu daitezke, aurrez, 15 euroan, baina

Hilario Rodeiro, erdian, taldekideekin. LAGATAKOA

aretoko sarreran ere eskuratu ahal izango dira.

Denboraren gaineko gogoeta

Barne lasaitasunaren eta isiltasunaren aldeko alegatua da *Pausa*, Rodeiroren arabera.

Pop-rock instrumentalaren eta jazz esperimentalaren arteko uztartze bat da, funtsean, musika tradizionalaren alderdiak dituen inspirazio-iturritzat. Bobo Stenson eta Mats Eilertsen musikarien jazz europarra du

oinarrian, eta ECM eta ACT Europako diskoetxeen abangoardia ukitua. "Emozio sakonenetatik sortutako konposizioak" dira diskoan bildu dituen piezak. "Denboraren eta momentuen inguruko hausnarke-ta bat dira kantuak", esan izan du Rodeirok berak. Horregatik, beharbada, 2024ko "disko introspektibo, liluragarri eta misteriotzuenetako bat" dela jaso zuen bere garaian *Masjazz* aldizkari espezializatuak, eta iraganaren eta orainaren arteko elkarrizketatzat aurkeztu zuen *All About Jazz* aldizkari ezagunak.

Nazioarteko musikari handiekin jo izan du Hilario Rodeirok, bai eta entzute handiko talde edo formazioekin ere, hala nola Iruñeko Jazz Orkestra, R.S. Factor, CiTriC, Los Wachisneis eta beste hainbatekin. Konpositore gisa dantza garaikideko ikuskitzunerako ere sortu izan ditu soinu-bandak eta musika; esaterako, hauetarako: *Luz Negra*, *Jatorriak*, *Elektrical Body* eta *Transoceanica* (Dinamo Danza) eta *Nikola* (Atalak). Haren ibilbidean hainbat sari jaso ditu, bakarka zein taldean.

Herri barruko arboladia kudeatzeko plana aurkeztuko dute

Herri barruko zuhaitz eta zuhaixkak kudeatzeko plana osatu du Arbolinnova enpresak, Udalaren eskariz, eta urriaren 6an –martitzena– aurkeztuko dute jendaurrean. Udaletik zehaztu dute Urban Forest (hiri basoak) izeneko Europako estandarretan oinarrituta egin dela lanketa hori, eta aurrerantzean herri barruko zuhaitzak plan horretan jasotako irizpideak kontuan hartuta kudeatuko dituztela. Plana diseinatu duen Arbolinnova enpresako Samuel Alvarezek aurkeztuko du plana, udalbatza aretoan, 18:00etan.

Hiri-basoek hainbat ekarpen egiten dituzte: batetik, erregulatze termikoak dira zuhaitzak, eta tenperatura 2 eta 8 gradu artean jaisten dute; era berean, airea garbitzen dute, kutsatzailerak eta partikula arinak iragazten dituztelako; eta, horrez gain, klima-babeslekuak eta erlaxatzeko guneak eskaintzen dituzte eta hegazti eta intsektuentzako habitat dira.

A.A.

Aire zabaleko margo lehiaketa izan zuten zapatuan Mendaron. Guztira 24 lagunek parte hartu zuten: hamalauk helduen kategorian eta hamarrek 14 urtez azpikoetan. Aitor Etxeberría margolari eta eskulturagile mendaroarrak eta Aitor Sarasketa artista eibartarrak egin zituzten epaile lanak, eta lehiaketara aurkeztu ziren lan guztien artean Jose Miguel Arranzek lana apartatu zuten onenentzat.

Ezaguna da Arranz Mendaron, azkeneko urteetan beti izan delako haren lanen bat sarituen artean. Aurten, Azpilgoetako paisaia bat aukeratu du margotzeko, Granja etxe aurrea, hango oilo eta guzti, eta 700 euroko saria eskuratu du. Bigarren saria, 500 euroko txekia, Iker Mugarra ugaotarrarentzat izan da –iaz, laugarren saria eskuratu zuen–. Garagartza auzoko paisaia bat aukeratu du aurten ere Mugarrak margotzeko; hain justu ere, Landa erretegiaren atzeko zubia eta Kilimon erreka erakusten dituen. Agindua zuen moduan, bigarren margolan onena errifa bidez zozkatu zuen Udalak zapatuan, sari banaketa

Helduen kategoriako saridunak, Aitor Etxeberría eta Aitor Sarasketa epaileekin eta Dorleta Lazaro baster zinegotziarekin. A.A.

Jose Miguel Arranz erandiotarrak irabazi du aire zabaleko margo lehiaketako sari nagusia

14 urtez azpikoetan, Aintza Mendikuteran eta Aitzol Garciaren lanak saritu dituzte

ekitaldiaren baitan, eta Mendarora lehiaketan parte hartzera etorri zen artista bati egokitu zitzaion. Nolanahi ere, beste bi sari ere banatu zituzten helduen kategorian, 300 eurokoak. Hirugarren saria Carlos Espiga bil-

botarrak jaso zuen, eta laugarrena, Iban Aranburu beasaindarrak.

14 urtez azpikoetan, bi saridun
Haur eta gaztetxoek sailean bi sari banatu zituzten, eta

biak Mendaron gelditu ziren. Hain zuzen ere, HH2tik LH2rako mailan, Aitzol Garciaren lana aukeratu zuen epaimahaiak, eta LH3tik DBH3rakoetan, berriz, Aintza Mendikuterena.

Aintza Mendikute, sariarekin. A.A.

Aitzol Garcia, aitarekin. A.A.

Urko eta Mantxibar-Oterreko Plan Bereziak definitzeko beste kontsulta bat egingo dute urrian

Urtarrilean eta otsailean jasotako ekarpenak eta talde teknikoak egindako diagnostikoak oinarri hartuta, Ermuko Udalak herritarren eskura jarriko ditu bi lursailetarako landutako alternatibak. Astelehenean aurkeztuko dira, Lobianon, eta urriaren 20ra arte egongo da proposamenak egiteko aukera

Ander Gomez

Urte hasieran, Urko eta Mantxibar-Oterreko Plan Berezien lanketaren baitan, partaidetza-prozesua zabaldu zuen Ermuko Udalak, eremuok babestu, zaindu eta hobetuko dituzten ideiak proposatzeko.

Lehen eremua Irumugarre eta Urko inguruan dago, eta 20,85 hektarea hartzen ditu; Mantxibar-Oterrekoak, berriz, 10,6 hektarea ditu. Azken hori, obren ondorioz eraldatutako lurzorua da: 2009. urtetik aurrera, Eibar eta Ermua arteko saihesbidearen lanetako soberakin-materialak bertan pilatu ziren, bertako jatorrizko morfologia aldatuz.

Lehen kontsulten emaitzak

Parte-hartze prozesuaren lehen fasean, Udalak eremu horien etorkizuna eraldatzeko proposamenak jaso zituen jabeekin, herritarrekin, elkarteekin eta beste eragile batzuekin egindako saioetan. Lehenengoan, Elorreta Bidearen inguruko baserritarrak eta lursailen jabeak deitu zituzten, eta, egun gutxira, saio irekia egin zen Lobianon, herritarrei eta eragileei zuzendutakoa.

Urkoko eremuari dagokionez, Udalak azaldu zuen gailurraren egungo ingurumen-egoera mantentzea eta paisaia alda dezaketen erabilerak arautzea zuela helburu. Antenak, aerosorgailuak

eta halako azpiegiturak saihesteko beharra nabarmendu zuten. Jabeek beste hainbat kezka mahaigaineratu zituzten; batik bat, sarbideekin, Elorreta Bidearen egoerarekin eta etorkizuneko trafikoa handitzeko aukerarekin lotutakoak. Halaber, mendizaleen eta bisitarien joan-etorriek gaur egun jada eragiten dituzten zenbait arazo seinatu zituzten, tartean: hesiak kaltetzea, atak zabalik lagatzea, lursail pribatuetan sartzea, hondakinak botatzea eta abereak molestatzea.

Mantxibar-Oterreraren kasuan, aldiz, erabilera posibleetan jarri zen arretarik handiena. Herritarrek aipatutako aukeren artean zeuden baratze ekologikoak, umeentzako jolastokiak, mahaia eta barbakoak, eta kirola praktikatzeko guneak. Kasu horretan ere, eremuaren ingurumen-balioa berreskuratzea eta erabilera intentsiboaren aurrean espazio naturalagoaren alde egingo dela ziurtatzea eskatu zen.

Jabeek erabileraren inguruko kezkak azaldu zituzten lehen fasean; herritarrek, berriz, aisialdirako guneak proposatu

Ekarpen horiekin eta HAPOn (Hiri Antolamenduko Plan Orokorra) helburuekin, Informazio eta Diagnostiko dokumentuak osatu ziren martxoan.

Alternatiba egingarrien aurkezpena

Ekainera bitartean, diagnostiko horietatik abiatuta, lursailen ezaugarriak eta proposamenak aztertu, eta Alternatiben Dokumentuak aurkeztu ziren. Horiek izango dira, hain zuzen, urrian egingo den partaidetza-prozesuko bigarren fasearen oinarri.

Mantxibar-Oterreko dokumentuak hiru alternatiba nagusi proposatzen ditu: Plan Berezia ez egitea, egungo erabilera arautzea eta naturgune bat sortzea. Azken aukera horren barruan aztertzen dira, besteak beste, landaredia berreskuratzea, Untzama errearen ingurua naturalizatzea, ibilbideak egitea, sarbideak eta mugikortasuna arautzea, irigarritasuna hobetzea eta ingurumen-hezkuntzarekin lotutako jarduerak.

Urkon, paisaiaren eta ingurumenaren kontserbazioa da plan-teamenduaren ardatz nagusia. Horrez gain, herritarren aisialdi erabilerak eta erabilera publikoaren eta jabetza pribatuaren arteko harremanean dauden hainbat arazo identifikatzen dira.

Horrela, urte hasieran herritarrei zer nahi zuten eta zein

Mantxibar-Oterreko eremua. A. GOMEZ

kezka zituzten galdetu zitzaizkien, eta urrian, talde teknikoak egindako diagnostikoen ondoren proposatutako aukerak izango dituzte eztabaidagai.

Ekarpenak egiteko aukera eta bilera informatiboa

Udalak herritarren eskura jarriko ditu Alternatiben dokumentuak, horiek aztertu eta ekarpenak egin ditzaten. Sarean egin daitezke, Udalaren webguneako formularioaren bitartez

edo ekarpenak@ermua.eus helbidera idatzita; edo zuzenean Abiapuntu arreta-bulegora bertaratu. Epea urriaren 20ra artekoa izango da.

Tarte horretan, bilera informatiboa egingo dute Lobianon. Urriaren 5ean izango da, 18:00etan, ikus-entzunezkoen aretoan. Saioaren helburua orain arte egindako lana azaltzea eta proposatutako alternatibak informazio gehigarriarekin aurkeztea izango da.

20,85

HEKTAREA

Urko Plan Berezia

10,6

HEKTAREA

Mantxibar-Oterre Plan Berezia

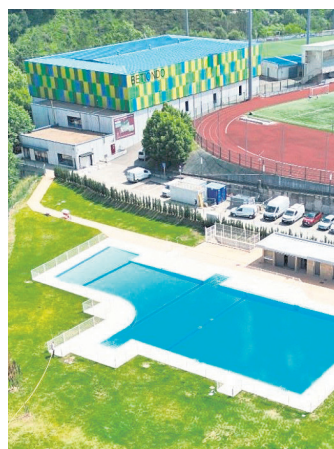
50.000 bisitatik gora izan ditu Betiondoko igerileku irekiak

A.G.

2024an zabaldu zituen ateak Betiondoko aire zabaleko igerilekuak, eta 21.814 bisita izan zituen. 2025ean, 46.244 erregistratu ziren; eta aurrean, 53.506-575 egunean, batez beste-. Erabilera bereziki handia izan da denboraldi hasieran, ekaineko lehen hemezortzi egunetan 20.000 sarreratik gora salduta. Iraileko azken

hamahiru egunetan, berriz, 8.500 inguru saldu ziren.

Miguel Ledesma Kirol zinegotziaren hitzetan, "balantzea ona da, baina datuek hobetzeko aukera ere erakusten digute". Gaineratu duenez, Betiondo "aukera erakargarria izaten jarraitzea" bilatuko dute, zerbitzuaren antolaketa erabileraren hazkundera egokituz.

Betiondoko igerilekua. C.C.

LEIRE MAYORA
PODOLOGOA

Erdikokale 1, 1. A - 48260 Ermua
☎ 943 17 47 44

MUSIKA ESKOLA
943 17 12 98

Abesbatza	Gitarra	Perkusioa
Banda	Gitarra elektrikoa	Pianoa
Biolina	Gitarra baxua	Saxofoia
Biolontxelo	Musika Hizkuntza	Trikitixa
Flauta	Klarineta	Tronboia
	Panderoa	Tronpeta

albokamusikaeskola@hotmail.com

Ikastaro gehienak Emakumeen Topalekuan bertan egingo dira. G.M.

Topalekuan barrena erakusketa ugari izaten dira urtean zehar. G.M

Ahalduntzea eta autonomia lantzeko ikastaroak Emakumeen Topalekuan

Emakumeen Jabekuntzarako Ikastaroak askotariko jarduerak eskainiko ditu

Garazi Mendieta

Ermuko Emakumeen* Jabe-kuntzarako Ikastaroak udaz-keneko programazioa abiatu du, emakumeen autonomia, ongizatea eta ahalduntzea lantzeko hainbat ikastaro eta jarduerarekin. Askotariko proposamenak bildu dituzte oraingoan ere; eguneroko bizitzarako baliagarriak diren trebetasunak zein gorputzarekin, sormenarekin eta auto-zaintzarekin lotutako jarduerak uztartu dituzte.

Askotarikoak

Urriaren 6an hasiko dira ikastaroak. Iturgintza eta elektrizitate ikastaroan, eguneroko etxeko konponketa txikiak modu praktikoko eta seguruan egiten ikasiko dute parte-hartzaileek. Sendabelarren ikastaroak, berri-landareen erabilera ezagutzeko

aukera eskainiko du. Zoru pel-bikoari buruzko saioek gorputzaren kontzientzia, arnasketa eta mugimendua landuko dituzte, eta barreterapiak zein dantza flamenkoak gorputzaren eta adierazpenaren bidezko ahalduntzea izango dute ardatz. Azkenik, guraizeekin marrazteko ikastaroan sormena landuko dute, papera mozteko teknika baten bidez.

Ikastaro horiez gain, bestelako jarduerak ere izango dira. Urriaren 31n, *Kaiting in the night* ikuskizuna egingo dute Lobiano Kultur Gunean; zaintzak, denboraren joana eta eguneroko bizipenak umoretik landuko dituzte. Azaroaren 2tik abenduaren 30era, berri-*Ebakinak, ahotsak, bizitzak* erakusketa egongo da ikusgai Emakumeen Topalekuan. Abenduaren 15ean, azkenik, adimen artifizialaren

erabilera kritiko eta sortzaileen gaineko hitzaldia egingo dute.

Egitarauaren atzean, ordea, ikastaro bakoitzetik harago doan helburu bat dago. Antolatzaileek azaldu dutenez, "helburua emakumeak ahalduntzea da". Horretarako, ikastaroak emango dituzten irakasle guztiek berdintasunaren inguruko prestakuntza dute, eta helburua parte hartzaileak "ahalduntze maila handiagoarekin" ateratzea da.

Egitarauan lekua dute bai egunerokoan moldatzeko baliagarriak diren ezagutzek, bai norbere gorputza, sormena, ongizatea edo adierazpena lantzeko jarduerak.

Ahalduntzea, esperientziatik

Eskolaren jardueretan parte hatzen duten emakumeen esperientziak ere erakusten dute ikastaroaren helburua ez dela ikaskuntza teknikoetara mugatzen. Horren adibide da Arrate Ramirez, 73 urteko emakumea. Aurten, dantza flamenko eta iturgintza eta elektrizitate ikastaroetan eman du izena, baina urteak daramatza ikastaroetako jardueretan parte hartzen.

Ahalduntze ikastaroen bitartez, emakumeek aurrera egiteko agintea hartzen dute

Ramirez duela urte batzuk hasi zen eskolara joaten, eta, ordutik, "hainbeste ikastarotan" parte hartu du, kopurua ere ez du gogoratzen. Haren esanetan, ikastaroek ateak irekitzen dituzte, beste emakume batzuk ezagutzeko aukera ematen dute eta harremanak egiteko lagun-garriak dira. Haren kasuan, "senar ohiarekin batera egotera mugatutako bizitzaren ondoren, jendearekin harremanetan has-tea" zaila izan dela azaldu du, baina ikastaro horiei esker bidea pixkanaka zabaltzen doala.

Horregatik, ikastaro horien ekarpena praktikoa baino askoz zabalagoa da. Iturgintza eta elektrizitateko ikastaroa adibide gisa jarrita, etxean zerbait apurtzen denean konpontzen jakiteak autonomia ematen duela ziurtatzen dute ikastaroetako arduradunek, baina "aurrera egiteko agintea hartzeko" ere balio dute.

Plaza guztiak betetzetik gertu

Herriarregan eragiten duen interes horren isla da aurtengo izen-ematearen erantzuna. Irailaren 21ean ireki zuten izen-ematea, eta zerrenda guztiak ia-beteta daude. Plaza kopuru baino eskaera handiagoa duten ikastaroak zozketa bidez esleitu-tuko dituzte. Ikastaro gehienek bost euroko prezioa dute, eta hainbat jarduera doakoak dira.

Eskolak, azken batean, askotariko ikaskuntzak eta esperientziak partekatzeko espazioa izaten jarraitzen du. Iturgintza konpontzen ikastetik dantza flamenkoan lehen pausoak ematera, edo gorputza ezagutzetik adimen artifiziala erabiltzen ikastera; proposamenen atzean dagoen ideia bera da: emakumeek tresna berriak eskuratzea, autonomia handitzea eta beren arteko sareak indartzea.

Ikastaroen egitaraua

Ikastaro guztiek 5 euroko prezioa dute, eta Emakumeen Topalekuan egingo dira, besterik zehaztu ezean. Parte hartzeko aurrez izena eman beharko da, eta plaza kopurua mugatua izango da ikastaro bakoitzean.

TAILERRAK

'Nik ere badakit konponketak egiten: iturgintza eta elektrizitatea'

- Urritik azarora, 6 saio
- Ana Oceja Uribe

Sendabelarren tailerra

- Urrian, 4 saio
- Oihane Lekunberri Ansola, Sorginbedar

'Zoru pelbikoa, presentzia eta ongizatea: zure erdigunera itzultzeko bidea'

- Urritik azarora, 5 saio
- Ananda Abaigar Villa

Barreterapia tailerra gorputzaren bidez

- Azaroan, 5 saio
- Aurea

Guraizeekin marrazten

- Azaroan, 2 saio
- Jesika Martinez Alcocer

Dantza Flamenkoaren bidezko Ahalduntzea

- Azaroan, 4 saio
- Askoa Etxebarrieta Lasheras

TOPAKETAK

'Kaiting in the night' ikuskizuna

- Urriaren 31n
- Lobiano Kultur Gunean

'Adimen artifiziala eguneroko bizitzarako: erabilera kritiko eta sortzaileak'

- DOAN
- Abenduaren 15ean
- Leire Abaigar Elorza

ARRATE RAMIREZ BAGLIETTO
PARTE-HARTZAILEA

"Urteak daramatzat ikastaroetan parte hartzen, eta, haiei esker, aurrera egiteko agintea hartzen ikasi dut pixkanaka-pixkanaka".

PILAR RIOS RAMOS
ANTOLATZAILEA

"Emakume bakoitzak bere interesen eta beharren araberrako espazioa aurkitzea eta gozatzeko aukera izatea nahi dugu".

Iazko taldea, Ermua ezagutzen. BERBALAGUN

25 urte ospatzen dituen honetan, Berbalagun, ikasturte berriari begira

Izena emateko epea zabalik dago, eta talde nahiz jarduera berriekin ekingo diote ikasturteari, 25. urteurrena dela eta; gazteengana iristea izango da, gainera, aurtengo erronka nagusietako bat

Garazi Mendieta

Irailaren 28an zabaldu zen euskaraz gozatzeko, solteago aritzeko eta komunitate sarea ehuntzeko aukera ematen duen Berbalagun ekimenaren izen-emate epea. Ekimenak mugarri garrantzitsua ospatzen du aurtengoan, Ermuan 25 urte bete baititu eta Mallabian, berriz, hamahirugarren edizioa baitu abian. Urteurrenak proiektuak herrian duen errotzea erakusten du, baina antolakuntzak etorkizunera begira jarri du arreta.

Belaunaldi berriak erakartzea da, hain zuzen, aurtengo erronka nagusietako bat. Parte-hartzaileen batez besteko adina 50 urte ingurukoa da, eta gazteen-tzako proposamen berriak lantzen ari dira.

%90eko atxikipena eta taldeen antolaketa malgua

Izena emateko epea irailaren 28a ezker dago zabalik, urriaren 9ra arte. Ohiko taldeari dagokionez, antolatzaileek azaldu dute taldeek batez beste zortzi edo bederatzi kide biltzen dituztela, partaideen

arteko konfiantza handiagoa sortzeko eta solasaldiak modu naturalean eta arinean jariatzea bermatzeko.

Parte-hartzaileen artean esperientzia errepikatzen dutenen ehunekoa oso handia da, %90 ingurukoa, eta urtetik urtera irauten duten hamaika talde egonkor horiek hazten ari dira. Talde berriak eta ohikoak urriko lehen asteetan hasten dira pixkanaka martxan, izen-emateen eta taldeen sorreraren erritmoaren arabera, parte hartzaile bakoitzaren ordutegi eta beharretara egokitutako dinamika malgua bermatzeko.

Gurasoentzako guneak eta gazteenganako zubiak

Formatu malguei eta familiei eskainitako arretari esker, ekimenak bizitza garaikideko erritmoetara egokitzen jakin du. Gurasolagun egitasmoak, adibidez, 3, 4 eta 5 urteko haurrak dituzten gurasoei zuzenduta jarraitzen du, eta, berrikuntza gisa, Alboka Musika Eskolan arrakasta izan zuen formula zabaldu egingo da;

hau da, haurren zain egon beharko denborak euskaraz lasai berriketan egiteko gune bilakatuko dira –multikirol saioetan, kasu–.

Horrez gain, gazteengana hurbiltzeko asmoz, batxilergoko ikasleekin zubiak eraikitzen ari dira Ermua BHI ikastetxearen eta Mintzodromoaren bidez. Horrela, euskararen erabilera ikasgeletatik haratago zabalitzeko asmo irmoa sendotzen da, eta gazteek beren egunerokoan hizkuntza erabil dezaten bultzatu.

Pintxolagun egitasmoak pintxo-potea erabiltzen du euskaraz jarduteko. BERBALAGUN

Jardueretan ere berritasunak

Egitarau soziokulturalari dagokionez, nobedade interesgarriak datoz. Aurtengo berrikuntzarik aipagarrienetako bat urriaren 29an abiatuko den estresaren aurkako ikastaroa da, yogarekin estuki lotuta egongo diren eta doakoak izango diren lau saioz osatua. Horrelako ekintza osagarriek taldeen arteko loturak estutzen laguntzen dute, eta beste testuinguru batzuetan ere euskara erabiltzen da.

Klasiko bihurtu diren ekintzek ere jarraipena izango dute; horien artean daude hileko *Pintxolagun* hitzorduak, mendi-irteerak eta bi urtean behin herriko memoria berreskuratzeko antolatzen den *Ermua ezagutzen* ekimena. Oraingo honetan, herriko jatetxe historikoen eta gaur egungoen barna ibilbide berezia proposatzen da, iragana eta oraina uztartzeko eta belau-naldien arteko elkarrizketa bultzatzeko.

Berrikuntzak eta lehiaketak Mallabiko kaleetan

Mallabiko testuinguruari begira, bertakoak ere indartsu datoz. Astelehenero elkartzen den joskintza taldeak bigarren bizitza bat ematen die arropoi, eta, berritasun gisa, sorkuntzekin lehenengo aldiz desfile bat antolatze-ko asmoa dute, proiektuari ikusgarritasun handiagoa eta izaera komunitarioa emateko.

Herriko ondarea, artea eta ekoizpena ezagutzera emateko ibilbide gidatuak ere egingo dira –lehenengoa, azaroaren 7an–, eta, urtarriletik aurrera, arrakasta handiko *Ez esan* galdera-sorta lehiaketak hartuko du protagonismoa, ekaineko azken final zuzenarekin borbilduko dena, herriarren arteko lehia sanoa eta hizkuntzaren erabilera bizia sustatzeko helburuarekin.

San Martin Azoka prestatzen hasi da Euskal Birusa

Garazi Mendieta

Euskal Birusa elkarteak antolatuta, aurtengo San Martin Azoka azaroaren 14an egingo da. Beste urte batez, herriko kaleak inguruko baserriarren produktuz, artisautzaz, musikaz eta euskaraz beteko dira, eta herriarrek zein bisitariek hainbat ekintzaz gozatzeko aukera izango dute.

Azokaren helburuen artean dago euskararen erabilera herriko kaleetan sustatzea eta ermuarren arteko harremanak sendotzea. Horrez gain, inguruko ekoizleek eta artisauak euren produktuak erakutsi eta saltzeko aukera izango dute. San Martin Azoka, horrela, herriarrek eta inguruko ekoizleak elkartzeko topagune izango da, beste behin.

Berritasuna lehiaketan

Aurtengo berritasun nagusia euskal pastel lehiaketa izango da, azken urteetan egindako eskaerei erantzunez. Horrekin batera, ohiko kategoriek ere jarraituko dute: fruta eta barazkiak, gazta, ezti, ogia, sagardoa eta txakolina.

Nekazaritza produktuez gain, artisautzak ere bere gunea izango du azokan, bertako zein inguruko sortzaileen lana erakusteko. Egun osoan hainbat jarduera antolatuko dira, San Martin Azokari jai-giroa emateko. Euskal Birusak dagoeneko hasi ditu prestaketak, eta datozen asteetan emango du egitarauaren berri.

Sagardoa, iazko azokan. E.G

Jose Merino Memoriala izan da Gaztela eta Leongo Kultur Astearen ekitaldi nagusia

Kultur Astearen azken txanpan, hainbat jarduera izango dira asteburuan

Garazi Mendieta

Larunbat arratsaldean jokatu zen Gaztela eta Leongo 45. Kultur Astearen barruan antolatutako 38. Jose Merino Memoria- la, zendutako bazkide eta lagunaren omenez urtero egiten den herri lasterketa. Kultur Astearen hasierako ekitaldi nagusietako bat izanik, jende ugari batu zen Ermuko kaleetan lasterketak jarraitzeko eta parte-hartzaileak animatzeko. Guztira, 132 dortsal saldu ziren proba nagusian, eta 200 haur eta gaztetxo inguruk hartu zuten parte adinaren arabera- ko kategorietan.

10 kilometroko lasterketan, Jon Unzueta Latxa izan zen azkarrena, 32.39ko denborarekin. Bigarren postuan Antton Belaustegi Txurruka sailkatu zen (32.52), eta Jon Zubeldia Larrarte izan zen hirugarren (33.15).

Jon Unzuetak irabazi du aurtengo Jose Merino Memoriala. G. MENDIETA

Emakumezkoetan, Aitziber Urkiola Zendoia nagusitu zen, 39.52ko denborarekin. Ainhoa Garnika izan zen bigarrena (42.59), eta Saioa Arkonada Perez hirugarrena (43.19).

Ermuarraren sailkapenak

Ermuko parte-hartzaileen artean, gizonezkoetan Andoni Osorio Garcia izan zen lehengo, 33:59ko denborarekin. Asier Lavado Garcia bigarren

sailkatu zen (35:09), eta Borja Rodriguez Gonzalez hirugarren (35:38).

Emakumezkoetan, Marta Perez Aguado izan zen Ermuko lehen sailkatua (49.40), Marta Fernandez Lafuente bigarrena (50.54) eta Marimar Tapia Herrero hirugarrena (54.01).

Memorialak, horrenbestez, korrika egiteko aukera ez ezik, arratsaldean zehar herrian kirol giroa sortzeko hitzordu ere izan zuen; izan ere, adin eta maila askotariko parte-hartzaileak eta lasterketak jarraitu zituzten ikusleak elkartu ziren.

Asteburuan ere, hitzorduak

Kultur Astearen egitarauak asteburuan ere jarraituko du, edizio honi amaiera borobila emateko. Gaur arratsaldean, urriak 2, Sportik antolatutako ginkana egingo da, 18:00etatik 20:00etara. Biharko, berri- z, ahizpatasun bazkaria antolatu dute, 14:30ean, egoitzan. Horrez gain, egun osoan puzzle txapelketa egingo dute; banaka zein bina- ka parte hartzeko aukera egon- go da.

Parrokiako organoa ezagutzeko aukera Ermuan

Estibalitz Gonzalez

Aurtengoa 26. aldia du, Euro- pako Kontseiluaren bultzadari esker eta Europako Batasuna- rekin lankidetzan, Bizkaiko Foru Aldundiak lurraldeko 170etik gorako kultur-eragile, udal eta erakunderekin elkar- lanean proposatutako kultur ekimen erraldoiak.

Gure eskuetan lelopean, on- darea babestea inoiz baino gehiago inplikazio kolektiboaren menpe dagoela azpimarratu nahi dute. 200dik gora jarduera egingo dira ondarea herrita- rrengana gerturatzeko, berau ezagutuz baloratu eta zaintzea- ren ezinbestekoaz sentsibiliza- tzeko asmoz.

Ermuan urriaren 3an zapatu goizez egingo denak *Ermuko doinu barrokoak* izenburua du, eta Gerediaga Elkartek eta Ermuko Udalak elkarlanean antolatu dute. Donejakue Apos- toluaren elizako koruan dagoen organoa Bizkaiko zaharreneta- koa da, Ziortzakoaren ondoren- goa; biak ala biak, Joseph Eche- barria organista eibartarrak eginikoak. Ermukoa 1729 eta 1733. urteen artean egin zen, Orbe kardinalaren diru-ekar- penarekin. Organoa batzen duen gaztainondo-egurrezko egitura, haren tutuei eusteko diseina- tutakoa, daukan edertasunaga- tik Euskal Herriko organoen artean harribitxi moduan ka- talogatuta dago.

Gaztelaniaz izango da aurre- neko hitzordua, 10:30ean; eta euskarazkoa, haren ondorengo- a, 11:30ean.

Klubaren iragana eta oraina batu duten ospakizunei amaiera eman die Ermua CDk

Athletic Clubeko beterranoen kontrako partida izan da 75. urteurreneko azken ekintza

Ander Gomez

Ermua CDk 75. urteurrena ospa- tzeko antolatutako ekitaldi zikloa amaitu zen asteburuan, beterranoen arteko partida bereziarekin. Urtean zehar, klubaren parte izan diren belaunaldiak elkartzeko ekintzak antolatu dituzte, klubaren histo-

riari eta protagonistei aitortza egiteko.

Ospakizuna urtarrean hasi zuten, klubeko beterranoen arteko partidarekin. Horrekin batera, Aitor Losada musikari ermuarrak konposatutako ereserkia eta ka- miseta retroa aurkeztu zituzten.

Horren atzetik etorri ziren Monroe Txapelketaren bederatzigarren edizioa, denboraldi bukaerako festa, klubaren historia jasotzen zuen argazki erakusketa eta Fut- bol Eskolako umeen San Pelayo- ko txapelketa. Guztiak dantza eta musikak giroa egon zirenean,

elektrotxarangarekin, txistulari eta dantzariarekin eta DJ saioekin.

Ekitaldi nagusia uztailean egin zen, bertso saioarekin, klubaren historiari buruzko dokumentala- ren proiektioarekin, eta ordezkari, jokalar eta entrenatzaile izan- dako 75 urtetik gorako 55 kideri egindako omenaldiarekin.

Urteurreneko programa hasi bezala bukatu zuten, beterranoen azken partida batekin; elkarren artean lehiatu beharrean, Athletic Clubeko jokalar ohiak izan zituz- ten aurkari. Bukatutakoan, talde bakoitzak besteak oparitutako oroigarria eraman zuen etxera.

Athletic Clubeko Jokalari Ohien Elkarte-ko kideen kontra lehiatu ziren ermuarrak, urteurreneko elastiko retroa soinean. ION ALCOBA

Ermuko elizako organoa. ANDER GOMEZ

"Barne-harmonia, lasaitasuna eta pentsatzeko argitasuna ematen ditu biodantzak"

EIDER MAMOLAR BIODANTZAKO DINAMIZATZAILEA

Nahikari Elkarteak antolatutako biodantza saioak gidatzen ditu, martitzenero

Ander Gomez

Bilbo aldetik zetorren dinamizatzailer baten lekukoa hartu zuen Eider Mamolarrek (Leioa, 1978); eta, hark ere urrutitik etorri behar duen arren, mallabitarren jarrera "ireki eta aktiboak" eta batu zen talde "polit eta dibertigarriak" liluratu zuela dio. Bederatzi urte pasa dira hartatik, eta ikasturte berria abiatu du orain, hemezortzi lagunekin eta, oraindik ere, jende gehiago batzeko atea zabalik.

Biodantzaren mundua ezezaguna da askorentzat; nola definituko zenuke?

Biodantza bi berbak osatzen dute: *bio*, hau da, *bizitza*; eta *dantza*, etimologikoki, *zentzuz beteriko mugimendua* esan nahi duena. Guk, hain zuzen, musikaren eta mugimenduaren bitartez bizitzari "bizitza gehiago" ematen diogu. Pentsatzen, sentitzen eta egiten dugun guztia integratuz, bizitzari koherentzia ematea bilatzen duen talde-espazioa osatzen dugu. Nire figura dago, *bideratzaile* deritzoguna, baina inportanteena taldea da.

Zein da dantza berezi horren jatorria?

Rolando Toro psikologo eta antropologo txiletarrak sortu

zuen, giza garapenerako sistema gisa. Osasun fisikoa, emozionala eta soziala hobetzeko eta bizitzeko gogoia sustatzeko sortu zuen.

Eta zuk nola deskubritu zenuen?

Kasualitatez. Nazioarteko lankidetzan egiten nuen lan, GKE batean. Behin, asteburu-pasa batera gonbidatu ninduten, eta irakasleak esan zidan: "Zuk biodantza egiten duzu". Baina nire lehen aldia zen. Betidanik gustatu izan zait dantza egitea; ez hainbeste eskolak, baizik eta dantzatzea, gustuko dudalako, besterik gabe, eta horixe sustatzen du biodantzak. Handik gutxira, formakuntza egin eta lan finkoa lagatzea erabaki nuen, honetan bete-betean aritzeko.

Nolakoa da saio bat?

Borobil batean hasten dugu, aurreko saioak komentatzen. Ondoren, dantzara pasatzen gara. Lehen zatia aktibaziorako da, gorputza esnatzeko, geure buruan *gehiegi sartuta* gatzoz eta. Bigarren zatian, maila jaisten dugu, deskantsuarekin, arnasketarekin eta mugimendu erlaxatuago batekin konektatzeko.

Eta nola ateratzen dira partaideak?

Norberarengana gehiago hurbildu izanaren sentsazioarekin. "Etxean bezala sentitu naiz" eta "hau da benetan lasai egotea..." bezalakoak entzuten ditut. Jende asko osasun arazoekin dator: estresa, antsietatea, nekea... eta gizarteak, orokorrean, pairatzen duen apatiarekin. Gorputza zaintzen dugunean emozioak orekatzen dira, eta barne-harmonia, lasaitasuna eta pentsatzeko argitasuna ematen ditu biodantzak. **Mallabian guztiak ezagutzen dute elkar; onerako ala txarrerako?**

Onerako! Gehiago hitz egiten dute, barre egin... eta, azkenean, taldeak berak laguntzen dio jendeari lasaitzen eta dinamikan sartzen. Askok urteak daramatzate eta beste batzuk berriak dira, baina oso talde irekia izan da beti, eta asko gozatzen dute dantzan eta ariketak egiten.

Taldea irekita dago oraindik?

Urte bukaerara arte, edozein momentutan dago probatzeko aukera. Martitzenetan batzen gara, 19:00etatik 21:00etara, Kontzeju-zarrean. Adina, generoa eta egoera fisikoa edozein dela ere, bizilagun guztiak daude gonbidatuta!

Eider Mamolar. LABERNARDA

Ikasturte berriko taldeko kideak, lehen saioa hasi aurretik. A. GOMEZ

Aste honetako saioan, borobilean dantzan. A.G.

JONE GIL

"Nik *arimaren sendagai* bezala definitzen dut biodantza; baina ezin da esplikat, probatu egin behar da jakiteko zer den. Duela hogeitaz urte ezagutu nuen nik, eta Mallabian hasi zenetik Eiderrekin egin dut. Bilbora ere joaten naiz haren saioetara. Askok zaintzen du taldea, oso gertukoa da, eta pertsona maitagarria, benetan".

FLOR MORENO

"Hamahiru urte atzera aurreneko antolatu zenetik parte hartzen dut. Gustatzen zait, jolasteko, barre egiteko eta sormenerako zati bat duelako; baina baita lasaitzeko eta norbere barnearekin konektatzeko beste bat ere. Sortzen den talde-giroa nabarmenduko nuke, eta *txarto* ailegatzaren garen guztietan, geure buruarekin ondo sentitzen ateratzen garela".

NEKANE MAIZTEGI

"Lesio baten ondorioz, kirola eta dantza utzi behar izan nituen. Iaz, Florrek [Moreno] gomendatuta probatu nuen; inpaktu txikiko ariketa izanik, dantzara bueltatzea ahalbidetu dit. Beti gabiltza estresatuta lanarekin, umeekin, gurasoekin... eta hau *Kit-kat* bat bezalakoa da, etenaldi bat haserre eta txar guztiak kanpora ateratzeko".

%3ko igoera orokorra izango dute udal zergek eta tasek 2027an, salbuespenekin

Eguazteneko osoko bilkurak aho batez onartu zuen Udal Gobernuaren proposamena

Ubane Madera Zangitu SORALUZE

2027an, Soraluzeko udal tasek eta zergek %3ko igoera orokorra izango dute, zenbait salbuespenekin.

Halaxe onartu zuen udalbatzarrek eguaztenean egindako osoko bilkuran. Udal Gobernuak egin zuen proposamena, eta EH Bilduren Udal Gobernuaren eta oposizioako PSE-EEren aldeko botoekin eta EAJ-PNVren abstentzioarekin onartu zen puntua.

Igoeraren zenbatekoari dagokionez, Unai Larreategi alkateak gogora ekarri zuen ohituraz hura proposatzeko abuztuko KPIren indizea hartu izan dutela aintzat. Baina aurten, azken hilabeteotan –abuztua barne– aldaketak izaten ari da KPI. Gorantz egiten ari da; ekainean %3,2 izan zen eta abuztuan %4,5ean kokatu zen. Larreategi esan zuenez, ez da argi ikusten KPIrekin zer gertatuko den, eta, eskualdeko inguruko herrietan hartutako erabakiak ikusita –Eibarren, adibidez, %3,2 igoko dira–, erabaki zuten %3ko igoera proposatzea Soraluzeko ordenantzetan.

Zaborraren tasa

Salbuespenei dagokionez, zaborraren tasa izango da horietako bat, urtero izaten den bezalaxe. 2027aren kasuan, %2,6ko igoera izango du, "Debabarreneko Mankomunitatetik datorren igoeraren ehuneko bera".

Eta zaborraren tasa horretan ere salbuespenak ezarriko dituzte. Besteak beste, elkarte gastronomikoek eta txokoek tarifa berriak izango dituzte. Tarifa horiek bazkide kopuruaren arabera ezarri dituzte. "40 bazkide arteko elkarte kulturalak, artistikoak, musikalak, gastronomikoak, txokoak eta antzeko ezaugarriak dituzten lokalek" 130 euro ordaindu behariko dituzte zabor-tasan, eta 40 bazkide arteko gora dituztenek, berriz, 180 euro.

Larreategi alkateak esplikatu zuenez, gai horri buruz debatea izan dute urtean zehar. Orain arte, elkarteak tabernen maila berean zeuden sartuta zaborra-

Udal Gobernuak eta PSE-EE alde bozkatzek; EAJ-PNV abstentitu egin zen. U.M.Z.

ren tasari dagokionez; baina, herritarren eskaerak entzun eta udal ordezkariak duten alderdi politikoaren arteko adostasuna ikusita, erabaki dute epigrafe berezitua behar dutela elkarrekin. Halaber, uste dute elkarte bakoitzaren bazkide kopurua ere badela haiendako tasa zehazteko beste berezitasun bat. Eta hala, epigrafe eta tasa berezituak izango dituzte txokoek 2027tik aurrera. "Herritarrek jarritako debatea eta sortzen denaren arabera ordainketaren filosofia aintzat hartuta egin dugu proposamen hori", esplikatu zuen alkateak.

Zorrak, kitatuta

Horretaz aparte, bi egokitzen egin dituzte ordenantza fiskalen araudian.

Batetik, gaitasun ekonomikoa-
rengatik tarifa murriztuak es-

kuratzeko dauden baldintza ezinbestekoei gehitu diete Udalarekiko ordainketa-betebeharrak egunean izatearen betekizuna. "Eskubideek eta betebeharrak eskutik joan behar dute. Prest gaude jendeari laguntzeko, baina betebeharrak bete egin behar dira", azaldu zuen Larreategi.

Bestetik, egonaldi turistikoaren gainera zerga arautzen duen ordenantza fiskala ere onartu zuten, tasa turistikoak. Edozelan ere, gaur-gaurkoz, Soraluzen ez dago halako eskaintzarik, eta, balego, %100ean salbuetsita egongo litzateke.

Azkenik, ondasun higiezinaren gainera zerga EAJ-PNVk azken orduan sartutako proposamena aztertzeak astirik ez dutela izan-eta, debate hori datorren urterako laga zuten.

EAJ: "Oposizio eraikitzailea"

Behin puntua onartuta, udal talde politikoek beren botoaren gainera azalpena eman zuten.

Hala, oposizioako alderdi nagusi den EAJ-PNVren izenean Iker Aldazabal bozeramaileak ordenantza fiskalen defentsa egin zuen. Esan zuen "Udalaren diru-sarrerak eta, ondorioz, he-

rritarrei eskaintzen zaizkien zerbitzu publikoak finantzatzeko ezinbesteko tresna" direla. Alderdiaren abstentzioari buruz, azaldu zuen, besteak beste, "oposizioan egon arren" EAJ-PNV udal taldea ez dela "oztopo" izan "2025- 2026ko eta oraingoan 2027ko ordenantza fiskalak onartzeko. Gure abstentzioaren bidez, Udalaren ohiko funtzionamendua eta herritarrei eskaintzen zaizkien zerbitzu publikoen finantzaketa bermatzeko beharrezkoak diren udal baliabideak ez oztopatzea izan da gure jarrera". Jeltzaleen bozeramaileak "argi" utzi nahi izan zuen, orokorrean, euren "oposizioa egiteko modua eraikitzailea, arduratsua eta proposatzailea" dela; halaber, gaineratu zuen jarrera hori ordenantza fiskalen inguruan ez ezik "udal aurrekontuen proiektuen inguruan ere" erakutsi dutela, eta bide horretan segituko dutela.

PSE: egoera ekonomikoa aintzat

PSE-EEko Patricia Borinaga bozeramaile sozialistak, berriz, baleko eman zuen 2027ko ordenantza fiskalei aplikatuko zaien igoera 2026ko abuztuko KPIak ezarritakoa baino murriztagoa izatea, kontuan hartuta zelako eragina duten "kanpoko faktoreek" KPIa izaten ari den igoera horretan. Borinagak gaineratu zuen, besteak beste, ez zutela nahi igoera hori dena herritarren gain aplikatu. "%3ko igoerarekin Udalaren diru-sarrerak bermatzen dira eta ez da KPIren igoera hori guztia herritarren bizkar jartzeko", esan zuen ordezkari sozialistak.

Halaber, elkarte gastronomikoekiko ezarritako salbuespenarekin adostasuna ere erakutsi zuen. Borinagak gogora ekarri zuen PSE-EEk eraman zuela gai hori Udalera; mozioa aurkeztu zuen elkarteak zaborraren tasatik salbuetsita gera zitezen eskatzeko, "maximoetara joan ginen". Orain, elkarteendako epigrafe eta tramu berezituaren formularekin konforme geratu dira sozialistak, eta eskertu egin zuen alderdien arteko adostasuna.

Zaborraren tasa izango da salbuespenetako bat, %2,6 igoko baita

"Tarifa murriztuak jasotzeko, Udalarekiko ordainketa betebeharrak egunean izan beharko dira"

Ibilaldi luzean 40 lagun inguru eta motzean 160 pasa izango dira Marraskilo Tourren

220 bat pertsona espero dituzte otordurako: ateri bada, Kalebarrenen egingo dute; euria bada, berriz, frontoian

U.M.Z. SORALUZE

Bihar, zapatua, egingo da Soraluzeko hitzordurik jendetsuenetakoa den Marraskilo Tour mendi ibilaldia.

06:00ak aurretik egongo dira antolatzaileak Plaza Barrixan, 35 kilometroko ibilaldirako kontrol, izen-emate lanak egin eta beste-lakoetarako. 08:00etan, berriz, 20 kilometroko ibilbidera abiatuko dira, gutxienez, beste 160 lagun.

Hain justu, antolatzaileek azken horiei, ibilaldi motzeko partaideei, eskatu diete irteera-puntura "marjina pixka batekin" joateko, bestela kontrolean pilaketa egoten baita.

Kontrol puntu horretan ematen dute baita ere urtero desberdina izaten den Marraskilo Tourren kamiseta. Aurtengoa ere prest dute, baina zein koloretakoa izango den "sorpresa" izango da, "egunera arte, beti bezala", antolatzaileen esanetan.

220 lagunendako jatordua

Ibilbideetan ohiko anoa-puntuak egongo dira; Topinburu ostean lehena, Plaza Barrixan bigarrena –ibilbide luzeakoz–, eta, ondoren, Artzaitxaboletan, Karakaten eta, azkena, herriro Plaza Barrixan. Ondo hornituta izango dira, jan-edan gozo zein bestelakoekin: salda, txorizoa, gazta, fruitu lehorrak, txokolatea, galletak, ura, ardoa, sagardoa, Aquarius eta Coca-Cola. Aurten, partaidetza handitu denez, jan-edan kopurua ere handitu egin behar izan dute.

Bazkariari dagokionez, 220 lagunendako aurreikuspenarekin ari dira lanean, 200 bat partaide –denak ez dira gelditzen bazkaltzera– gehi antolatzaileak. 14:30-15:00 aldera hasiko da, azken mendizalea ailegatzen denean: "Eguraldiak lagatzen badu, Kalebarrenen, eta euria bada, frontoian".

Txokoendako tarifa berria

Elkarte gastronomikoek tarifa berriak izango dituzte, bazkide kopuruaren arabera. "40 bazkide arteko elkarte kulturalak, artistikoak, musikalak, gastronomikoak, txokoak eta antzeko ezaugarriak dituzten lokalek" 130 euro, eta 40tik gora dituztenek 180 euro.

'Atxia Motxia' belaunaldi arteko topaketa egingo dute datorren barikuan

Pertsona Nagusien Nazioarteko Egunaren harira egitarau oparoa antolatu dute

Ubane Madera Zangitu SORALUZE

Atzo, urriak 1, izan zen Pertsona Nagusien Nazioarteko Eguna, eta Soraluzeko Nagusien Kontseiluak egitarau oparoa antolatu du egun horren harira.

Atzo bertan, bazkalordura arteko topaketa egin zuten SAPAn, Athlon Kooperatibako adituekin eta Plaentxia Kantuan taldearekin elkarlanean. Jarduera fisikoa eginez hasi zuten goiza; segidan, "pertsona nagusiei herriko baliabide eta zerbitzuak modu erraz, ulergarri eta intuitiboan jakinaraztea" helburu duen gida aurkeztu zuten. Azkenik, Plaentxia Kantuan taldeko kideen saioa entzun, eta elkarrekin hamaiketako egin zuten.

65 urtetik gorakoendako bingoa

Datorren asteko eguenean, urriaren 8an, berriz, bingoa egingo dute, Mesedeetako egoitzan. 65 urtetik gorakoentzat da, eta, egoitzako egoiliarrek ez ezik, Soraluzeko adineko pertsonak gonbidatu dituzte.

Belaunaldi arteko topaketa

Egitaraua borobiltzeko, urriaren 9an, barikua, goiz-eguerdi partean *Atxia Motxia* izeneko ekimena

Egoitzako hainbat egoiliar, atzo, eguna, SAPako topaketan. U.M.Z.

Nagusiendako gida atera dute

Honako atal hauetako informazioa dakar gidak: gizarte zerbitzuak, laguntza ekonomikoak, osasun zerbitzuak eta baliabide sanitarioak, indarkeria matxistaren aurkako baliabideak, aisialdia, kultura, elkarrekin eta garraio publikoa.

egingo dute. Soraluzeko Udalak azaldu duenez, "belaunaldi arteko harremanak sustatzea eta Soraluzeko garai bateko jolas zein abestien transmisioa egitea du xede". Hala, Plaentxi Eskolako umeak, Mesedeetako egoitzako egoiliarak, eguneko zentroko erabiltzaileak eta pentsiodunen mugimenduko partaideak elkarrekin eta elkarrekin jolastuko dira; nagusiek erakutsiko dizkieten jolas tradizioaletan ariko dira. Txokolate-janarekin eta Plaentxia Kantuan taldekoen saioarekin borobilduko dute bariku goiza.

Indar ariketak, 'twerking'-a eta barreterapia, ahalduntze eskolan

Urriaren 9ra arte edo lekuak bete arte dago zabalik izen-ematea; zaintza zerbitzua izango da ikastaroetan

jarduera bakoitza hasi baino hiru egun lehenagora arte. Aldiz, plaza kopurua baino pertsona gehiagok ematen badu izena, zozketaz erabakiko dute partaidetza. Hori urriaren 13an izango da.

U.M.Z. SORALUZE

Soraluzeko Emakumeon* Ahal-duntze Eskolak zabaldu du udazken eta neguko ekimenetarako izen-ematea. Estilo askotariko zortzi jarduera antolatu ditu, jarduera fisikoarekin, eskulanekin zein kulturarekin lotutakoak –ondoko taulan xehetasunak–. Urrian hasi eta otsailean bukatuko dira.

Betez gero, zozketa

Parte-hartzea doakoa da eta urriaren 9ra arte dago izena emateko aukera; ikastaroak betetzen ez diren kasuetan, berriz,

Jarduerak

- Indar ariketak 50-65 urtekoentzat –10 saio–.
- Crochet tailerra.
- Barreterapia tailerra.
- *Twerking-a* (booty dance).
- Korrika taldea.
- Gure bizi energia hobetzen: txi kunga.
- Zineforum feminista.
- Emakumeon* arteko topaketa.

TXURITXU GOZOTEGIA

Astelehenerdik ostiralera: 08:30-13:00 eta 16:30-20:30
Larunbatak: 08:30-13:30
Igandeak: 08:30-14:30

Eraikin berriak • Kalitatezko emaitza
Erreformat • Era guztietako igeltzeritza

50 urteko esperientzia • 610 638 913

Euskadiko Federazioko txapelkunak, urrezko dominarekin eta ikurrinarekin.

Denis Soriano, Espainiako txapelkun Euskadiko Federazioarekin

Euskadiko Federazioa ahalik eta ondoen jarduteko helburuarekin joan, eta urrezko dominarekin bueltatu da

U.M.Z. SORALUZE

Denis Soriano soraluzeartutako aramaioarrak Lance Duo Izokin-kideen Espainiako Txapelketa irabazi du Euskadiko Federazioarekin.

Joan den eguenean hasi eta zapatuan bukatu zen txapelketa, Araxes errekan eta Leitzaran ibaian. Autonomiara lehiatu ziren 40 arrantzale-bikote –80 arrantzale–, eta Euskadirekin lehiatu ziren hiru bikoteen puntuak batuta geratu ziren txapelkun euskaldunak. Bigarren izan ziren asturiarrak eta hirugarren, berriz, Gaztela eta Leongoak.

Denis Sorianori dagokionez, David Iglesiasekin batera osatu zuen bikotea. Hain justu, bikoteka seigarren egin zuten.

Soriano pozik da emaitzarekin, "halakoetan helburua" baita "ekipo moduan ondo geratzea; gero, bikoteka ere postu ona

etortzen bada, hobeto, baina helburua beti da ekipoa", esan du. Gainera, Soriano Euskadiko taldean dabilenetik –10 urte– lehen aldia da txapelkun geratu direla. "Hau bakarrik falta zitzaidan, urrezko domina", gaineratu du arrantzaleak.

Euskadiko txapelketa

Espainiako Txapelketarekin amaitutzat eman du denboraldia Sorianok. Balorazio pertsonala eginda, dio ez dela "haren urterik onena" izan. Leongo txapelketan lortutako emaitza pertsonalarekin ez dago horren gus-tura, nahiz eta han ere, Euskadirekin, hirugarren geratu. Izan ere, Sorianok palmarek aipagarria dauka; besteak beste, 2024-2025eko denboraldian Euskadiko txapelketa izan zen. Horrenbestez, gainditu beharreko listoa altu dauka jarrita.

ELIZPE
HORTZ KLINIKA
Tel. 943 75 25 67

Batzoki
BAR
Asteburuetako menua,
plater konbinatuak...
Plaza Zaharra
(Soraluze)
Erreserbak:
638 91 15 97

BOLIA
TABERNA
Pintxoak, ardoak,
konbinatuak
Gazte-giroko festa

aras
zehaztasun handiko piezak
Mendiola Industrialdea 19
Tel. 943 75 17 36 • 943 75 18 03
Fax 943 75 22 95
aras@tornilleraaras.com
www.tornilleraaras.com

Helduen Plaza dantzetako taldeetako bat. EGOITZ UNAMUNO

LH3-4 garaikideko saioan. E.U.

LH 5-6 taldea plaza dantzen saioan. E.U.

DBHko taldea Plaza Dantzen saioan. E.U.

110 herritarrek eman dute izena Soraluzeko Dantza Eskolan

Eskolak aste honetan hasi dituzte eta maiatzean amaituko dira

Egoitz Unamuno Loidi SORALUZE
Soraluzeko Dantza Eskolak 114 ikaslerekin hasi du lehen ikas-turtea. Bultzatzaileak, Urrats dantza taldea eta Soraluzeko Udala, gustura agertu dira ekimenak herritarren artean izan duen harrerarekin. Hala adierazi zuten joan zen asteazkenean, batez ere, gurasoei zuzenduta Antzokian egin zuten aurkezpenean. Bertan azaldu zuten, eskolaren helburua da "urtean zehar dantzak presentzia izatea Soraluzeko kale eta plazetan: Euskal dantzek urteko jai eta erritu nagusietan eta garaikideak berariaz antolatutako emanaldi-dietan".

Umeek biak eta helduek aukeran
Eskolan izena eman duten herritarren adinari dagokionez, 6 urtetik hasi eta 70 urtera

bitarteko herritarrek daude: 6 urtetik 17 urtera bitartekoak ume eta gaztetxoak 58 eta 17 urtetik gorako gazte eta helduak 52. Ume eta gaztetxoek bi diziplinak landuko dituzte eta gazte eta helduek, berriz, hautatu egin ahal izan dute. Eskolak, Euskal plaza dantzak eta Garaikidea, Miren Hazas eta Irene Vazquez irakasleek gidatuko dituzte, hurrenez hurren.

Izena emateko aukera
Zenbait taldetan izena emateko aukera zabalik dago oraindik baina beste zenbaitetan, oster, itxaron zerrendak zabaldu behar izan dituzte, taldeak beteta daudelako. Prezioei dagokionez, hilabetean ordaindu beharreko kuotak 20 eta 26 eurokoak dira, jasotako eskola orduen arabera.

Ikasle kop.

- LH 1-2 (2 diziplina) 16 ume.
- LH 3-4 (2 diziplina) 13 ume.
- LH 5-6 (2 diziplina) 20 ume.
- DBH (2 diziplina) 9 gazte.
- Gazteak 17-30 (garaikidea) 9 gazte.
- Helduak <30 (garaikidea) 8 heldu.
- Plaza dantzak (martitzena) 21 heldu.
- Plaza dantzak (eguztena) 14 heldu.

Talde argazkiak ikusteko, eskaneatu QR kode hau.

Bihar, zapatua, Edurne Egune izango da, Edurne Orbea silbotariaren omenez

U.M.Z. SORALUZE
Bihar, urriak 3, topaketa bat estreinatuko da Soraluzen: Edurne Egune, silbotari bilkura. Aurtengo otsailean hil zen Edurne Orbea Basauri silbotariaren omenez antolatu dute eguna, eta helburua da haren lagunak elkartzea eta hark instrumentu kuttun zuen silbota- ren erakustaldia egitea, "zein doinu goxoa duen erakusteko", esan du Diadar Txistulari Elkarteko Domentx Uzin txistulariak.

Kalejira eta saioak
Edurne Egune partaide izango dira Bilboko Hamaika Buru Txistulari Elkarteko, Soraluzeko Diadar Txistulari Elkarteko eta Ondarroako eta Eibarko txistulari eta atabalarik lagunak, elkarte eta herri horietan jarduten baitzuen Edurne Orbea silbotari.
Uzinek jakinarazitakoaren arabera, bihar, 11:00etarako egin dute hitzordua, eta silbotez eta

perkusioz osatutako kalejira eta musika saioak egingo dituzte erdiguneko kaleetan zein txokoetan. Hamaika Buru elkarteko zuzendari Jasone Akizu txistulari profesionalak gidatuko ditu eta *Txanbolin, Atiarno, Txingola, Saltokakoa, Polka Idoia...* askotariko piezak eskainiko dituzte. Musikaldia borobiltzeko, elkarrekin bazkalduko dute.

Edurne Orbea. DOMENTX UZIN

Australiara urtebeterako

HODEI TAJUELO

Markel Ariznabarreta Muro eta Javier Rodriguez Galarraga 25 urteko soraluzetarrek abentura handia abiatu zuten herenegun, irailak 30. Erabaki dute Australiara joatea, hasiera batean, urtebeterako, "esperientzia bezala, hara bizitzera". Zapatuan egin zuten agurra lagun-kuadrillarekin, eta Australiako bandera erraldoi eta guzti ibili ziren. Argazkian azaltzen dira bi lagunak, erdian kuadrillako Hodei Tajuelo ere badela.

Eguraldia lagun, giro paregabea nagusitu da Euskal Jaian, beste urte batez

Dantza, musika, jai giroa eta euskal folklorea nahiz tradizioak izan ziren iraileko azken asteburuko protagonista nagusiak. Beste behin ere, herritarrek harrera ona egin zioten Euskal Jaiari

Nerea Bedialauneta Alkorta

Baserritar arropak soinean eta ohitura zaharrei eutsiz ospatu dute Deban Euskal Jaia. Egun handia larunbatean, hilaren 26an, izan bazen ere, bezperan hasi ziren hitzordurako motorrak berotzen, Kanean Kantuz-ekoen kantaldiarekin.

Egun nagusiari dagokionez, goizetik hasi eta hurrengo eguneko ordu txikiak arte jai giro paregabeaz gozatzeko aukera izan zen. Urtero legez, txistulariak, joaldunak, dantzariak eta trikitilariak ibili ziren herriko kaleak eta plazak alaitzen; kantuan irten zenik ere ez zen falta izan.

Ohiko ekintzez gain, berritasunak ere izan ziren. Zuhatza-Kolore Anitz Aisialdi Taldeak kioskoaren bueltan jolasak egin zituen, eta, tartean, pintxo lehia-keta ere egin zuten, estreinakoz.

Hamahiru taldetatik LH4ko nesken taldea nagusitu zen, fuet, maionesa eta olibekin egindako sorkuntzari esker.

550 lagun inguru

Aldats pilotalekuan egindako herri bazkariak ere harrera ona izan zuen; Zuhatza Euskaltzaleon Mugimenduak antolatutako hitzorduak adin guztietako 550 lagun inguru bildu zituen. Bazkalostean, Laja eta Lutxurdixoren trikiti doinuek jende ugari jarri zuten dantzan; horrekin batera, txapel jaurtiketa ere egin zuten, eta euskara elkarteak zozkatu zituen saskien irabazleak jakinarazi zituzten.

Jaiaren azken txanpan, haurrak gogotsu ibili ziren buruhandekin; Debrass Band-en kalejirarekin eta Ahantzi taldearen erromeriarekin borobildu zuten ospakizuna.

Kalez Kale taldeko txistulariak. N.B.A.

Zubietako joaldunak Foruen Plazatik igarotzen. N.B.A.

Gure Kai taldeko eta Musika Eskolako dantzariak, Foruen Plazan dantzan. N.B.A.

Trikitilariak kalejiran. N.B.A.

Baratzuri zopa herri kantaldia. N.B.A.

Kuadrilla bat, Aldats pilotalekuko herri bazkarian. N.B.A.

Txapel jaurtiketa. N.B.A.

Herritarrek Aldats pilotalekuan dantzan. N.B.A.

Udalak trenen maiztasuna handitzeko "aurrerapausoak" eskatu dizkio ETSri

"Aurrerapen zehatzak" eskatu ditu, zerbitzua indartzeko konpromisoa betetzeko

Izaro Aulestiarte

Herritarren aspaldiko eskaera bati erantzuteko helburuarekin, Debako tren zerbitzuaren maiztasuna handitzeko lanean jarraitzen duela gogorarazi du Udal Gobernuak. Azaldu dutenez, hain zuzen, Alazne Txurruka alkateak Antonio Lopez Euskal Trenbide Sareko (ETS) zuzendari nagusiarekin hitz egin berri du, tren zerbitzua hobetzeko beharra helarazteko eta zerbitzua hobetzea ahalbidetuko luketen azpiegituren egoerari buruzko informazio eguneratua eskatzeko.

Asteartean, hilak 29, zabaldutako prentsa oharrean aipatu bezala, "tren bidezko konexioa hobetzea eta itxaronaldiak murriztea Udalak urte askoan zehar helarazi duen eskaera da". Eta aldarrikapen horrek herritarren babes zabala duela ekarri dute gogora, Deban eta inguruko herrietan milaka sinadura bildu baitzituzten tren zerbitzuaren maiztasuna ordu-erdira murrizteko eskatuz. "Helburua tren zerbitzu eraginkorragoa eta herritarren eguneroko beharretara egokituagoa lortzea da, bereziki garraio publiko hori egunero erabiltzen duten pertsonentzat", laburbildu dute.

Beren esanetan, aurreko bileretan, ETSk Udalari jakinarazi zion trenen maiztasuna handitzeko aukera hainbat azpiegitura-jarduketa amaitzearekin lotuta zegoela; besteak beste, Altzolako eta Aginagako tunel berriekin. Adierazi zieten lan

Bidaia-irak, Debako tren geltokian. N.B.A.

horiek 2026ko hasierarako amaituta egotea aurreikusten zutela, eta horrek ahalbidetu ahalko lukeela trenen maiztasuna handitzea. Baina, gaur-gaurkoz, epea igaro den arren, zerbitzua ez dute indartu, eta horregatik jo du Udalak berriz ere ETSra, "maiztasun berriak ezartzeko aurreikusitako egutegiaren, azpiegituren egoeraren eta atzerapenen arrazoen inguruko informazio eguneratua eskatzeko".

Udalak aipatu du ETSren eta eskumena duten gainerako erakundearen aurrean "tren zerbitzuaren hobekuntza defendatzeko eta herritarrei konpromiso horren bilakaerari buruzko informazio gardena helarazteko" beharrezko gestioak egiten jarraituko duela.

Autobus geltokiak, martxan

Bestalde, martxan daude herri-guneke bi autobus geltoki berriak. Bertan izan ziren joan den astean Alazne Txurruka alkatea eta Azahara Dominguez Mugikortasuneko, Turismoko eta Lurralde Antolaketako foru diputatua, lanen emaitza zuzenean ikusten.

Geltokietako bat Gudarien Plazan kokatu dute, berriki berritu duten eremuan; markesina bat dauka, Donostiarako noranzkoan doazen autobus lineen erabiltzaileentzat. Bigarrena, aldiz, kontrako noranzkoan jarri dute, paseo estaliaren alboan, eta Ondarroarako eta Mallabirako lineei emango die zerbitzua.

Abenduaren 14an bukatuko da Tene Mujika bekara lanak aurkezteko epea

Euskal Herriko historia hurbilaz idazteko proiektuak saritzen ditu bekak; 8.000 euroko dirulaguntza jasoko du lan irabazleak

I.A.

Abian dago Debako Udalak eta Elkar argitaletxeak antolatutako Tene Mujika beka, Euskal Herriko historia hurbilaz idatzitako euskarazko sorkuntza-proiektuak sustatzeko helburuarekin. Abenduaren 14an itxiko dute lanak aurkezteko epea, eta 8.000 euroko dirulaguntza emango diote lan irabazleari.

Azken 50-75 urteetan herrian izandako pertsona, talde, gertakari edo mugimenduren bati buruzko liburuak egiteko proiektuak aurkez daitezke deialdira. Ez dituzte fikziozko proiektuak onartuko, baina egileak materialari tratamendu literarioa emateko aukera izango du. Lanak jatorrizkoa eta euskaraz sortua izan beharko du; biografia, kronika, erreportaje, saiakera, elkarrizketa edo ikerketa formatuak onartuko dituzte.

Parte hartu nahi dutenek honako dokumentazio hau aurkeztu beharko dute: egilearen curriculum laburra, proiektuaren azalpena -3 eta 6 orrialde artekoa- eta idazlanaren lagin bat -15 eta 20 orrialde artekoa-. Dokumentazioa euskara@deba.eus helbidera bidali beharko da.

Kristina Berasainek, Eneko Bidegainek eta Cira Crespok osatuko dute aurtengo epaimahaia, eta 2027ko urtarrilaren 18a baino lehen jakinaraziko dute erabakia.

lazkoa, hutsik

Epaimahai horrek berak iazko beka eman gabe uztea erabaki zuen. Zazpi proiektu aurkeztu ziren deialdira, baina guztiei "gabeziak" ikusi zizkieten epaimahaiko kideek. Horrenbestez, eta "bekaren prestigioari eusteko", beka hutsik geratu zen.

Geoparkeen Sareko XI. Jardunaldi Irekietarako izen-ematea, beteta

I.A.

Urriaren 7an eta 8an, Munduko Geoparkeen Estatuko Sarearen XI. Jardunaldi Irekiak egingo dituzte Euskal Kostaldeko Geoparkean. Eta, antolatzaileek azaldu dutenez, izen-ematea itxita dago jadanik, topaketetan parte-hartze handia lortu dutelako: "Geoparkearen antolakuntzak biziki eskertzen du jendeak erakutsi duen interes handia, edizio honetarako aurreikusitako bertaratze kupoa aldeztu aurretik osatzea ahalbidetu baitu".

Bi eguneko dozenaka profesional bilduko dira inguruotan, ondarearen interpretazioaz eta komunikazioaz hausnartzeko. *Garena kontatu: geoparke bat interpretatu eta komunikatu* lelopean, hitzaldiak, landa-irteerak eta beste zenbait ekitaldi bilduko ditu egitarauak; xehetasun guztiak geoparke.eus webgunean daude ikusgai.

Jardunaldien bezperan, hilaren 6an, 13:00etan, Espainiako Estatuko zein Euskal Herriko geo-

parkeetatik etorritako 30 alkateei ongi-etorria egingo diete Debako udaletxean. Bilkuran, aurrera begira dituzten erronkei buruz hausnartuko dute geoparkeko ordezkari politikoek. Aurreratu dutenez, bertan izango dira, besteak beste, Mutrikuko alkate eta Geoparkeko lehendakari Ainhize Azpiazu eta Alazne Txurruka eta Iñaki Ostolaza; Debako eta Zumaiako alkateak, hurrenez hurren.

Aurrez egindako topaketa bat. GEOPARKEA

Arimen Gauda prestatzeko batzar irekia egingo dute urriaren 6an

I.A.

Uda aurretik, ekainean, egin zuten aurtengo Arimen Gauda prestatzen hasteko lehenengo batzar irekia Deban, eta datorren asterako antolatu dute bigarrena: urriaren 6an izango da, asteartean, 19:00etan, Kultur Elkarteko liburutegian.

Hirugarren aldia izango du "euskaratik eta euskaraz, herri-

tik eta herriarentzat" sortutako ekimenak udazkenean, urriaren 31ren bueltan. Eta, antolatzaileek aurreratu dutenez, ospakizuna ez da egun bakarrera mugatuko. Egitaraua ez dago, baina, guztiz zehaztuta eta itxita. Ospakizun parte-hartzailea izan dadin, hain justu, bilerara bertaratzekei egin diete herritarrei, ekimena elkarlanaren fruitu izan dadin.

Iazko ekitaldi nagusiko desfilea. N.B.A.

Izaro Aulestiar

Iazko "arrakastaren" ondotik, aurren ere Basotik Txirrindulari Festa ospatuko dute Deban, BSTK Basotik Fundazioaren ekimenez. Bigarren aldia du aurren jardunaldiak, eta, sustatzaileek nabarmendu dutenez, "basoen ingurumen- eta gizarte-onurak ezagutarazi, ongizatearekin lotutako parte-hartzea sustatu eta basoen zaintza partekatuaren garrantzia azpimarratu" nahi du. Urriaren 24rako, larunbatez, jarri dute hitzordua, zumardian. Eta, guztira, 600 partaide inguru espero dituzte.

Joan den ostiralean, hilaren 25ean, aurkeztu zuten ekimena, Gipuzkoako Foru Aldundiaren Donostiako egoitzan. Bertan izan ziren, besteak beste, Aldundiko, Basotik Fundazioko eta Laboral Kutxa-Euskadi Fundazioko ordezkariak, baita Alazne Txurruka Debako alkatea eta Juan Carlos Sillero tokiko Amaiak Bat elkarteko txirrindularitza taldeko kidea ere.

Bi proposamen

Festa goiz partean ospatuko da eta bi jarduera nagusi izango dira aukeran: Basotik Ziklotu-

Donostian aurkeztu zuten ekimena, joan den astean. GIPUZKOAKO FORU ALDUNDIA

Basotik Txirrindulari Festa hartuko du Deba, bigarrenenez, urriaren 24an

Hitzorduan 600 bat parte-hartzaile biltzea aurreikusten dute antolatzaileek

rista Martxa eta Txirrindulari Txiki Festa.

Lehenbizikoa 09:00etan abiatuko da, zumarditik, eta parte-hartzaileek 89 kilometroko ibilbide "ez lehiakorra" osatu beharko dute; aurreikuspenen arabera,

13:00 aldera helmugaratuko dira lehen txirrindulariak. Izen-ematea doakoa izango da -federatuentzat nahiz gainontzekoentzat-, eta zabalik dago jada, *basotik.eus* webgunean. Jon Ander Ostolaza BSTK Basotik Fundazioko zu-

zendariak azaldu duenez, iaz agortu egin ziren Zikloturista Martxarako 350 izen-emateak, eta aurren 450era igo dute partaide kopurua: "Horiei Txiki Festakoak gehituta, 600 parte-hartzaile inguru espero ditugu".

Bestelakoa izango da Txirrindulari Txiki Festa, familiei eta haurrei zuzendutako ekitaldia. 11:30ean, lau kilometroko familia-martxa egingo dute, eta, ondoren, bizikleta-ginkana. Parte-hartzea doakoa izango da eta ez da beharrezkoa aurrez izena ematea; 10:45etik aurrera, irteeragunean bertan eman ahal izango da izena.

Bi ekitaldietan parte hartzen dutenen artean bi bizikleta zozkatuko dituzte: errepidekoa bata, Zikloturista Martxako partaideen artean, eta mendikoa bestea, Txiki Festako parte-hartzaileen artean. Eta, goiza biribiltzeko, 13:00etan, herri-parrillada egingo dute zumardian bertan. Horiek horrela, "kirola, natura, ongizatea eta komunitatea partekatze-ko festa" izango dela aurreratu dute.

Herritarrekin batera, gainera, txirrindularitza profesionaleko erreferenteek ere parte hartuko dute ekimenean. Emakumezkoen artean, Laboral Kutxa-Euskadi Fundazioko txirrindulariak izango dira. Gizonezkoen kasuan, Euskaltel-Euskadikoek eta Euskadi Fundazioko 23 urtez azpiko taldekoek parte hartuko dute.

Hamalau bikotek lehiatuko dute etzi hasiko den Nesken Binakako XIV. Pala Txapelketa

Lesioak tarteko, ohikoa baino parte-hartze txikiagoa izango du ekimenak

Nerea Bedialauneta Alkorta

Hastear da Nesken Binakako XIV. Pala Txapelketa-XI. Maite Etxeberria Memoriala. Iruleak Emakume Pilotariak kirol klubak antolatu du aurren ere txapelketa, eta, jakinarazi dutenez, etzi, hilak 4, jokatu da lehen jardunaldia, Aldats pilotalekuan. Zehazki, hiru norgehiagoka ikusteko aukera izango da, 10:00etan hasita.

Partidak astero jokatu dituzte: ostegunetan 19:00etan eta igandeetan, berriz, 10:00etan. Hasieran, bikoteek elkarren kontra neurtuko dituzte indarrak, ligaxka-sisteman. Azaroaren 8an emango diote amaiera fase horri, eta ondoren erabakiko da azken txanpa; dena ondo bidean, azaroaren 21ean amaituko da lehia.

Antolatzaileek eman dituzten datuen arabera, hamalau bikotek jardungo dute aurren

lehian: horietatik sei lehen mailan ariko dira eta beste zortzi, bigarrenen. Debatik, Mutrikutik, Elgoibartik, Zizurkildik, Zumaiatik eta Zarauztik etorritako kirolariek osatuko dute taldea.

Hainbeste emakume palan ariko direla jakinda, pozik dau- de antolatzaileak, baina "pixka bat penatuta" ere bai, lehian ohikoak diren zenbait bikotek ez baitute aurtengoan parte hartuko, lesioak direla eta.

Iaz finalaren egunean ateratako talde argazkia. N.B.A.

Dortsalak agortuta, bihar jokatu da XVII. Zumaia Flysch Trail lasterketa

N.B.A.

Guztia prest dago bihar, hilak 3, Zumaia Flysch Trail mendi lasterketari ekiteko. Aldaketa nabarmenarekin dator, gainera, Itziarko parajeetatik ere igarotzen den hitzordua: lehen aldiz larunbatez jokatu da, eta ez igandean, osteko giro herrikoia indartzeko asmoz.

Parte-hartzeari dagokionez, marka guztiak hautsi dira. Antolakuntzak emandako datuen arabera, dorsak guztiak agortu dira; horrenbestez, 650 korrikalari elkartuko dira irteeran. Ez hori bakarrik: aurtengo ekitaldia "inoizkorik parekideena" izango da, parte-hartzaileen %45 emakumezkoak izango baitira.

Aldaketarik ez ibilbideetan

Ibilbideei dagokionez, 2024an estreinatutako trazadurari eutsiko diote. 09:30ean hasiko den proba nagusiak 24 kilometro eta 1.008 metroko desnibel positiboa izango ditu; ordu erdi geroago abiatuko den ibilbide laburrak,

aldiz, 14 kilometro eta 487 metroko desnibel positiboa.

Lehen kilometroetan bide beretik igaroko dira lasterkariak, baina helmugarako bidean bereizi egingo dira. Proba motzekoak Elorriagaraino heldu eta bertatik itzuliko dira; besteek, aldiz, Mendata puntaraino luzatuko dute erroka: Elorriagako buelta egin, eta Arantza aldetik itzuliko dira.

Iazko proba. BALEIKE KULTUR ELKARTEA

Aintzane Etxeberría Aizpurua nutrizionista. LAGATAKOA

"Emakume guztiok pasatu behar ditugun etapak dira, baina elkarrekin errazagoa da"

AINTZANE ETXEBERRIA NUTRIZIONISTA ETA MENOPAUSIAN ADITUA

'Peri-menopausia osasuntsuak' izenburuko doako hitzaldi tailerrak egingo ditu Aintzane Etxeberría adituak Itziarren; urriko lau ostiraletan izango dira saioak

Izaro Aulestiarte ITZIAR

Bizitzako etapa naturalak izanagatik, emakumeon osasun fisikoan nahiz emozionalean eragin zuzena dute perimenopausiak eta menopausiak. Aldi berean, ordea, trantsizio-aldiak ezezagun izaten jarraitzen du askorentzat. Aldaketak ulertu eta norabide egokia emateko lagungarri izan daitezkeen gakoetan jarri nahi du arreta Aintzane Etxeberría (Itziar, 1971), emakumei prozesua errazteko helburuarekin. Lau saio gidatuko ditu Itziarren, hilaren 9an, 16an, 23an eta 30ean; harrera bulegoan, 943 19 92 55 telefonora deituta edo *apuntatu@itziar.eus* posta elektronikora idatzita eman daiteke izena.

Peri-menopausia osasuntsuak izenburupean iragarri dituzu Itziar saioak. Zer landuko duzue bertan? Guztira, lau hitzaldi-tailer izango dira, emakumei zuzenduta;

perimenopausiaz eta menopausiaz edo menopausia osteaz hitz egingo dugu bertan; hau da, 40 urtetik aurrera hasten den prozesuaz, hormonon eraginez emakumeen gorputzean hasten den aldaketaz, eta menopausiaz edo hilekoa joan ondorengo aldia. Prozesuak fisikoki eta mentalki edo emozionalki daukan eragina ikusi, nutrizioak eta bizi-estiloak nola lagundu dezaketen aztertu... Hori guztia landuko dugu, osasun arlotik begiratuta dena, betiere, ez estetikaren ikuspegitik.

Perimenopausia eta menopausia; oraindik ere ez da askorik hitz egingen horri buruz... Zer garrantzi du gaia mahaigaineratzeak?

Oso garrantzitsua da, prozesua aurrera eraman ahal izateko. Fisiologikoki, adibidez, hormona aldaketak eragin bat dauka, eta horrekin lotutako beste arrisku batzuk ere izaten dira garaioan:

pisua, *sindrome metabolikoa* deritzoguna, tentsio igoera, diabetesa, kolesterola... 50 urteren bueltan asko handitzen da arrisku kardiometabolikoa emakumeengan, osteoporosia ere gartu daiteke... hori dena kontuan hartu behar da. Eta elikadurak berak, nutrizioak, zer lotura duen ere bai. Ondo elikatuta baldin bagaude, nutrizio aldetik gure osagaiak baldin baditugu, askoz ere hobeto eramango dugu etapa hori. Eta, noski, prozesuan laguntzea, eskua ematea, garrantzitsua da, emozionalki ere aldaketa handiak daudelako.

Hilekoa eta menopausia; badirudi bi terminoak aspaldidanik ditugula ezagun edo ondo barneratuak egunerokoan. Baina peri-menopausia? Izena bera ezagunago egin da azken urteotan, ala ez bereziki?

Bai, orain ari gara hori bistartzen. Emakumea hasi da pixka

bat burua altxatzen eta gai hori erakusten: "Begira, niri hau pasatzen zait, eta zer da?". Izan ere, lehen, medikuarenera joaten ginenean, izerdiak ditudala esan, haserre nabilela kontatu, gauzak ahazten ditudala edo indarra galtzen ari naizela esan... eta abaniko batekin bidaltzen zintuen etxera, zure gauzak zirelakoan! Lehen ez zegoen gaur egun daukagun ulermen hori, eta orain hasi gara gauzak ikusten eta ulertzen.

Behar bezalako arreta ematen al zaio gaur egun osasun-sisteman?

Bueno, gero eta gehiago. Badaude menopausia eta klimaterioa lantzen duten instituzioak, baina, egia esan, egunerokoan gure medikuarengana joaten garenean ez dago informazio askorik, eta dagoen informazioa oinarritzkoa eta orokorra da oso, ez dute esparru hori lantzen, orokorrean. Gainera, beste kasu batzuetan gertatzen den bezala, prozesu baten medikalizazioa egiten da; terapia hormonalak hor daude, eta horretan sartu zaitezke, ala ez, baina kasu guztietan hori ez da beharrezkoa. Argi izan behar dugu ez dela gaixotasun bat, prozesu bat baizik. Eta prozesu hori norbere zaintza eta ulermenetik bideratzen badugu, ez dauka hainbesteko arazorik; aldaketak egon badaude, baina aurrera eraman dezakegu.

Emakume guztiak ez dute berdin bizi, baina badira ohiko sintoma batzuk: gorputzean aldaketak, beroaldiak, insomnioa, nekea... Sarritan, gainera, negatibotzat jo eta bada etsipenez bizi dituenik ere.

Bai, eta horregatik da funtsezkoa trantsizio-aldian testigantzak partekatzea. Perimenopausia eta menopausia emakume guztiok pasatu behar ditugun etapak dira, baina elkarrekin, eskua emanik, errazagoa da. Beste ema-

kume batzuen esperientziak ezagutuz gero, prozesua bera hobeto eramaten da, zenbat eta gehiago jakin errazagoa izaten baita nork bere bidea topatzea. Informaziorik gabe, dena isilpean bizitzea, estres handia da emakumearentzat, eta beharrezkoa da hori leuntzea.

Trantsizio-aldia bizitzeko moduan hainbat faktorek eragiten dute; fisiologikoez gain, hor daude faktore soziokulturalak ere. Zenbaterainoko pisua dute?

Handia. Kultura batetik bestera oso ezberdina da, gainera. Hemen, mendebaldean, gaztetasuna aipatzen da; badirudi 50 urteak betetzean bukatzen dela emakumearen bizitza: lehenengo, ama onak, profesional onak eta, gainera, ederrak izan behar dugu, baina gero, 50ekin, zahar kontsideratzen gaituzte eta alde batera uzten gaitu gizarteak. Ekialdean, adibidez, hori ez da horrela; 50etik aurrera hasten da emakumea jakintsutzat hartzen, eta hura da inspirazio-iturri. Zergatik da hori hain ezberdina han edo hemen, denok emakumeak izanda? Zerbait ez doa ondo, erabat kulturala da, bai.

Trantsizio-prozesua norbere zaintza eta ulermenetik bideratzearen garrantzia azpimarratu duzu. Zure ustez, non dago gakoa? Zuk zeuk, adibidez, nutrizioari garrantzi berezia aitortzen diozu.

Lehenik eta behin, nork bere burua ezagutu behar du, askotan ez dugulako ondo ezagutzen. Hau da, konparazioak eta exijentziak alboratu kanpotik ezarritakoak eta geure buruari jartzen dizkiongunak, eta nork bere burua ezagutzea eta ulertzea da lehenbizikoa, denok ezberdinak garelako. Eta gero, esan behar da nutrizioa ez dela elikadura soilik, *bizimoduaren medikuntza* deritzona da; elikagaiez gain, emozioak, harremanak, ariketa fisikoak, deskantsua... hori guztia ere nutrizioa da, elikatu egiten gaitu, eta dena da beharrezko. Beraz, oinarritzko hanka horiek ez baditugu lantzen, hori dena ez badago ondo suspertuta, bes-telakoari ez zaio eusten.

Eta eutsi egin behar zaio...

Hau ez da bukaera bat, eta ez da negatiboa. Oso prozesu polita da, baina landu egin behar da. Nire ustez, hori da garrantzitsuena, prestatzea, 70-80 urterekin ere mugitu, autonomo izan eta funtzional izaten jarraitu ahal izateko zaindu eta prestatu behar dugu; hori da helburu nagusia.

"Dena isilpean bizitzea estres handia da emakumearentzat, eta beharrezkoa da hori leuntzea"

"Oso prozesu polita da, baina landu egin behar da; hori da garrantzitsuena, prestatzea"

IRAGARKI SAILKATUAK

LANA

ESKAERAK

Elgoibar. Garbiketa lanak egiteko zein adinekoak zaintzeko prest nago. Gauzez edo asteburuetan lan egiteko ere prest nago. 641 31 78 64

Elgoibar. Adinekoak zaintzeko prest nago. Titulu soziosanitarioa daukat, eta nire herrialdeko erizain titulua. Paperak legez ditut. Esperientzia. 643 50 56 62

Elgoibar. Zaintza zein garbiketa lanak egiteko prest nago. Beste edozein lan ere hartuko nuke. 602 15 26 85

Elgoibar. Adinekoak zaintzen lan egiteko prest: asteburuetan, gauetan, etxeko langile moduan, ospitalean... 631 42 56 86

Elgoibar. Adinekoak zaintzen lan egiteko prest nago. Urteetako esperientzia. Asteburuetan, gaue-tan nahiz etxeko langile moduan aritzeko prest nago. 641 69 23 66

Elgoibar. Zerbitzari lan egiteko prest. Esperientzia handia. 652 33 31 06

KINTOAK

Elgoibar. 1949an jaioetakoen kinto bazkaria, urria-ren 17an. 13:00etan, argazkia aterako dute pa-rrokiako arkupean. Ondoren luntxa, Ibai Ondo ja-tetxean, eta bazkaria, 14:30ean, Ibai Ondon bertan. 68 euro ordaindu behar dira urriaren 13rako, izen-abizenak zehaztuta, Laboral Kutxako kontu honetan: ES24 3035 0007 2500 7114 4032 .

ZORION AGURRAK

www.galletiak.com 633 05 04 06

Zure une gozoetan Galletiak zurekin! Zorionak!

ELGOIBAR

Laia

Zorionak, Laia! 7 urte potolo! Familiakoen partez, muxu handi bat.

SORALUZE

Jokin

Zorionak, aitaxo! Primeran pasatu genuen zure egunean. Izugarri maite zaitugu! Familia guztiaren partez.

ELGOIBAR

Jare

Zorionak, Jare! Oso ondo pasa zure urtebetetze eguna! Mila muxu, denon partez.

ELGOIBAR
Malen
Zorionak, Malen, 9 urte!

ERMUA
Mari
Zorionak, Mari! Oso ondo ospatu zenuelakoan zure eguna, patxo handi bat. Etxekoan partez.

ERMUA
Kris
Zorionak, Kris! Igandean oso ondo pasatu zure egunean! Patxo handi bat, etxekoan partez.

SORALUZE
Haran
Zorionak, Haran, zure 15. urtebetetzean! Ondo-ondo pasatu, aitaia eta amama, Antonio, Tere, Patxi eta Marinesen partez.

Zorion-agurra jartzeko bideak

- 'Barrena.eus'-en erabiltzailea sortu eta barrena.eus/zorionagurrak helbidean sartu.
- Mezua bidali Whatsappez 688 65 56 58 zenbakira edo e-postaz zorionagurrak@barrena.eus. Zehaztu izen-abizenak, herria, urtebetetze-eguna, adina (hautazkoa) eta testua.
- Etorri edo deitu zure herriko bulegora.
- Epea: asteazkena 12:00ak aurretik

Iragarki sailkatua argitaratzeko

688 76 96 57

sailkatuak@barrena.eus

www.barrena.eus/sailkatuak

- Asteazkenean 12:00ak aurretik jasotako iragarkiak argitaratuko dira, bi astez.
- Barrenak ez du argitaratzen diren iragarkien ondorioz sor daitezkeen operazioen erantzunkizunik.
- Etxebizitza, garaje edo autoak saltzeko iragarkiak ordainpekoak dira. Prezioa: 10 euro. Argazkiarekin: +5 euro.

Zorion agurrek saria dute

Barrena-n!

Argitaratzen diren zorion agurren artean

Galle-Tiak Fabrik-eko

produktu pertsonalizatuak

zozkatuko dira astero!

Aste honetako irabazlea: **KRIS CABEZA REDONDO**

Joan den asteko irabazlea!

ELGOIBAR

Jose Mari Gurrutxaga Aizpuru

'Txikuri'

Delfina Arriola Leteren alarguna
2026ko irailaren 29an hil zen, 90 urte zituela.

Sendiak bihotzez eskertzen ditu jasotako doluminak, bai eta hileta elizkizunera agertu izana ere.

AIZARNAZABAL

Elena Tetuan Iriarte

Senarra; Jose Antonio Vallejo.
2026ko irailaren 25ean hil zen, 71 urte zituela.

*Zure hutsunea ezin da bete,
gure oroimenean izango zaitugu betirako.*

Mila, Xabier eta etxeakoak

Barrena eskelak:
zabalkunde handiena Debabarrenean

ESKELAK JARTZEKO:
943 744 112 - barrena@barrena.eus

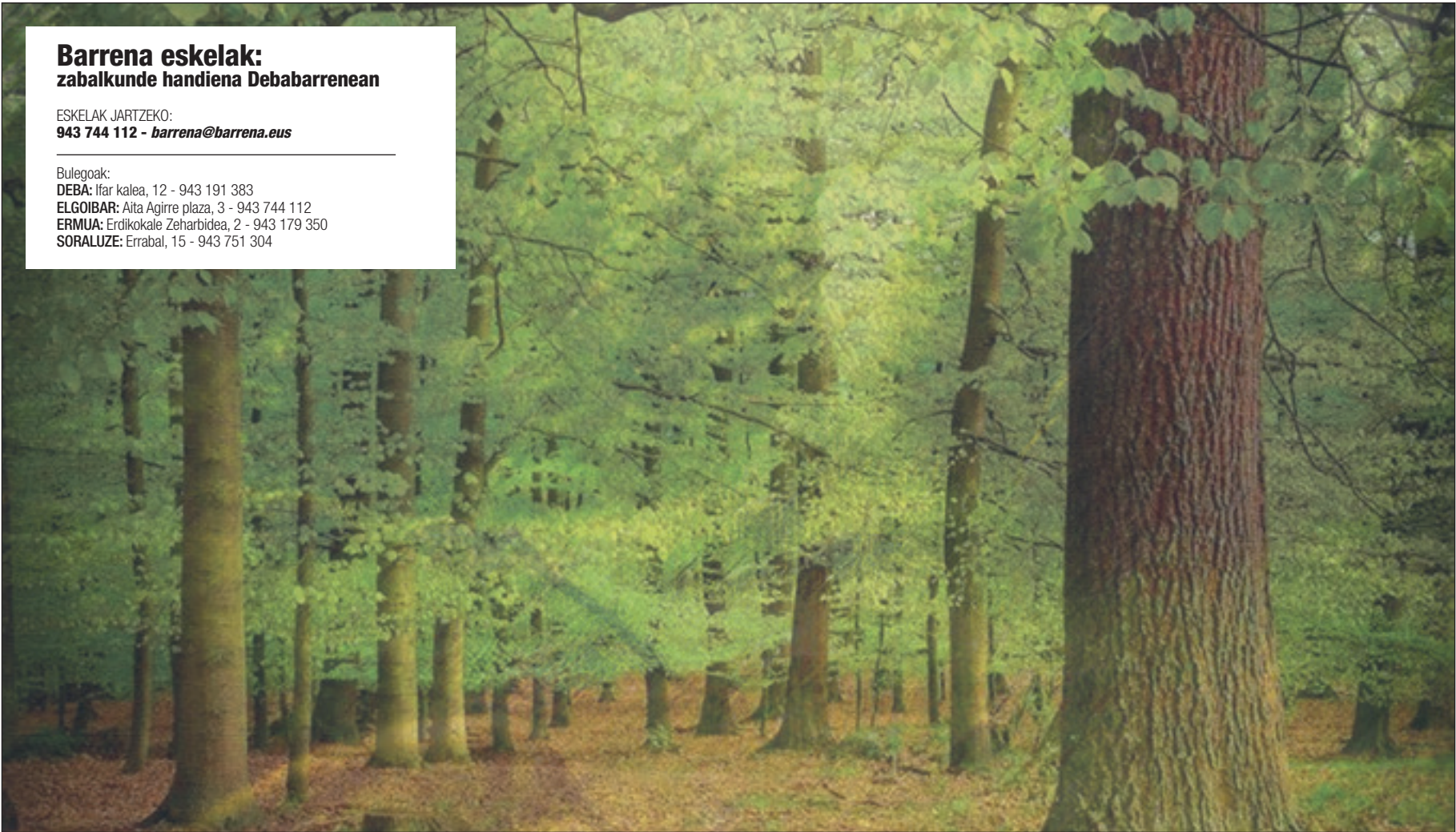
Bulegoak:

DEBA: Ifar kalea, 12 - 943 191 383

ELGOIBAR: Aita Agirre plaza, 3 - 943 744 112

ERMUA: Erdikokale Zeharbidea, 2 - 943 179 350

SORALUZE: Errabal, 15 - 943 751 304

AGENDA

EMAGUZUE ZUEN EKITALDIEN BERRI ASTEAZKEN EGUERDIRAKO.
943 74 41 12 / barrena@barrena.eus

OSTIRALA 2

- **ELGOIBAR Kaleko stock azoka** Txankakuak antolatuta, stock kale azoka egingo dute, denden ordutegian. Dendetako atarietara aterako dituzte produktu merkatuak, 09:00etan.
- **DEBA Erakusketa: 'Ni naiz naizena'** Urriaren 15era arte. Erakusketa gelan, 18:00etan.
- **ERMUA Gaztela eta Leongo 45. Kultur Astea: Yinkana Sportiren eskutik** 18:00etatik 20:00etara.
- **ERMUA Musika: 'Karmento'** Sarrera: 12 euro. Ermua Antzokian, 20:30ean.
- **SORALUZE Haurreskolako izen-ematea: azaroa** 2025 eta 2026. urteetan jaiotako haurren guraso edo legezko tutoreek eska dezakete plaza Haurreskolan, urriaren 10era bitarte; epe horretan izena emandako haurrak

azaroaren 2an hasiko
lirateke.

LARUNBATA 3

- **SORALUZE Marraskilo Tour mendi martxa** Plaza Berritik. 06:00etan ibilaldi luzea eta 08:00etan ibilaldi motza.
- **DEBA Infantilen Arrantza Txapelketa** La Lubina Arrantza Kirol Elkartearen ekimenez. Izena emateko, federatuta egon behar da. Kontaktua: 679 56 88 29. Portuko pasealekuan, 08:30ean.
- **DEBA Merkatu txikia** Barazkiak, gazta, gozoak, ezlia, sagardoa eta txakolina eskainiko dira. Plaza Zaharrean, 09:00etatik 12:30era.
- **SORALUZE Edurne egune** Hamaikaburu eta Diadar txistulari taldeek antolatutako ekintza. Herrigunean, 11:00etatik 14:00etara.
- **ERMUA Gaztela eta Leoneko 45. Kultur Astea**

MENDARO Kontzertua: 'Hilario Rodeiro Quintet'

OSTIRALA 2: Sarrera: 15 euro (Uztargi tabernan). Musikariak: Kike Arza (kontrabaxua), Mikel Andueza (saxoa), Julen Izarra (Saxoa) eta Juan de Diego (tronpeta). San Agustin aretoan, 21:30ean.

- 14:30ean, ahizpatasun bazkaria. Ondoren, puzzle lehiaketa —helduak eta haurrak, bikoteka eta banaka—. • **ERMUA Gaztegunearen irekiera** 13 eta 17 urte bitarteko nerabeei zuzenduta. Larunbatetan 17:00etatik 21:00etara eta igandeetan 17:00etatik 20:00etara egongo da zabalik. • **ELGOIBAR Kaleko stock azoka** Txankakuak

antolatuta, stock kale azoka egingo dute, denden ordutegian. Dendetako atarietara aterako dituzte produktu merkatuak.

IGANDEA 4

- **MALLABIA Zengotitagainerako igoera, Zazpi Pagotik** Mallabiko Mendizaleak antolatuta. ibilbide zirkularra, 11,7 kilometro

ELGOIBAR Errosario kaleko jaiak

IGANDEA 4: 11:00etan, meza nagusia. Jarraian, Errosarioko Amaren ezpata-dantza, Kalegoen plazan hasita. 18:00etan, zezentxoak eta poneyak, Errosario kalean.

- eta 600 metroko desnibel positiboarekin. Trabakuan, 09:00etan. • **DEBA Nesken Binakako XIV. Pala Txapelketa** Lehenengo jardunaldia. Aldats pilotalekuan, 10:00etan. • **ERMUA Haurrentzako pintura tailerra** Merkatu plazan, 11:00etan. • **ELGOIBAR Antzerkia: 'Txapeldunak'** Antzezleak: Maren Basterretxea eta Uxue Alkorta. Sarrerak: helduak, 5 euro; 65 urtetik gorakoak eta haurrak, 3 euro. Herriko Antzokian, 16:30ean.

- Ehutzen* tailerra: urriak 6 eta 20, azaroak 3 eta 17 eta abenduak 1 eta 15, 15:30etik 16:30era. *Hitz egiten* tailerra: urriak 6 eta 20, azaroak 3 eta 17 eta abenduak 2 eta 15, 16:45etik 17:45era. Udal Liburutegian. • **MENDARO 'Letren harietatik jolasean' Haurren Irakurketa Kluba** Ipuin kontalaria, Lur Usabiaga. LH1-LH2ko haurrak, 17:00-17:40. LH5-LH6ko haurrak, 17:45-18:15. LH3-LH4ko haurrak, 18:30-19:15. Udal Liburutegian.

ASTELEHENA 5

- **DEBA Pentsiodunen mobilizazioa** Foruen plazan, 12:00etan.

ASTEARTEA 6

- **ERMUA Tailerra: 'Nik ere badakit konponketak egiten: iturgintza eta elektrizitatea'** Jabekuntza Eskolak antolatutako ikastaroak: urriak 6, 13, 20 eta 27; azaroak 3 eta 10. Emakumeen Topalekuan, 10:00etatik 12:00etara.
- **SORALUZE Pentsiodunen Mugimenduak deitutako elkarretaratzea** Plaza Barrixan, 11:45ean.
- **ERMUA 'Ehutzen' eta 'Hitz egiten' tailerrak**

ELGOIBAR Sanlobeer, Sanlok antolatutako garagardo festa.

OSTIRALA 2: 18:30ean, irekiera ofiziala. 19:00etan, irekiera, herritarrentzat. 20:00etan, musika. Maalako parkean.

LARUNBATA 3: 12:00etan, irekiera. 22:00etan, musika: Los Gavilanes. 00:00etan, bingo solidarioa. Maalako parkean.

IGANDEA 4: 12:00etan, irekiera. 14:00etan, paella-jana. 17:30ean, amaiera. Maalako parkean.

ERMUA Eskolabarriren 30. urteurrenaren jaia, Orbe Kardinalaren plazan

LARUNBATA 3: 12:00etan, topaketa eta talde-argazkia. 12:15etik 14:15era, Irulitxa txaranga kalejira. 12:15etik 14:15era eta 16:00etatik 18:00etara, puzgarriak. 15:00etan, bazkaria, plazan. 17:00etatik 19:00etara, tailerrak, Inguru Abenturarekin. 17:00etatik 20:00etara, disko-festa: *Dantzatzeko prest*. 20:00etatik 21:30etara, *La tuna bando* kalejira.

SORALUZE Ipuin-kontaketa: 'Ipuin porrusalda'

ASTEAZKENA 7: Amaia Egidazuk ipuin-kontaketa saioa egingo du 4 urtetik gorako neska-mutikoentzat. Plaza mugatuak izango dira; beraz, gonbidapena eskuratu beharko da, liburutegian bertan edo *bibe.me* atarian. Liburutegian, 17:00etan.

- **ELGOIBAR Ate irekiak** ludotekan Herritarrei azalduko diete azpiegituraren funtzionamendua, 18:00etan.
- **DEBA Arimen Gaua** prestatzeko batzar irekia Kultur Elkarteko liburutegian, 19:00etan.
- **ITZIAR Helduen irakurketa taldea:** 'Eske onak' Delphine de Vigan-en *Eske onak* liburua landuko dute. Alaine Agirre idazleak gidatuko du saioa. Burugorri gainean, 19:00etan.
- **DEBA Irakurketa kluba:** 'La acabadora' Michela Murgiarene *La acabadora* liburua landuko dute. Ainhoa Aldazabalek gidatuko du saioa, gazteleraz. Ostolaza Udal Liburutegian, 19:00etan.
- **ERMUA 'Viñetas'** komikien irakurketa kluba: 'El paseo de los sueños' Udal Liburutegian, 19:00etan.

ASTEAZKENA 7

- **SORALUZE Nagusien Kontseilua** Hileroko bilera. Kalebarren 8an, 10:00etan.
- **ERMUA Aurretiazko Borondateen Dokumentua egiten laguntzeko saioa** Osakidetza eta Ermuko Udaleko Osasun Komunitarioko Zerbitzuak antolatuta. Lobiano Kulturgunean, 10:00etatik 12:00etara.
- **ELGOIBAR Zinema-foruma** Adinekoen Astearen barruan, zinema-forum saioa egingo dute, Loredi Salegirekin. Jubilatuen Biltokian, 17:00etan.
- **ERMUA Upcycling eta jostintza tailerra** Ikastaroak: urriak 7, 14, 21 eta 28. Azaroak 4, 11, 18 eta 25. Abenduak 2, 9 eta 16. Gaztegunean, Udal Liburutegiko hirugarren

solairuan, 17:30etik 19:00etara.

- **ERMUA Sendabelarren tailerra** Jabekuntza Eskolak antolatuta. Ikastaroak: urriak 7, 14, 21 eta 28. Ordutegia: 17:30-19:30. Emakumeen Topalekuan.
- **ELGOIBAR Ate irekiak** gaztelekuan Funtzionamendua ezagutzeko jardunaldia, 18:00etan.
- **ERMUA 'Un capítulo más'** gaztelerako irakurketa kluba: 'Niña, mujer, otras' Udal Liburutegian, 19:00etan.
- **ELGOIBAR Epeletan literatura tailerra** Ainhoa Aldazabalen eskutik Rosalind B. Penfold-en *Ondo maite nazazu* liburua landuko dute. Gotzon Garate Udal Liburutegian, 19:00etan.

OSTEGUNA 8

- **ITZIAR Logroñora irteera** Arbil Elkarte Sozialaren ekimenez. Autobusa 08:15ean irtengo da Itziartik, eta ordu laurden geroago hartuko du jendea Deban, zumardian. Hirigune historikoa ezagutu, Logroñon bertan bazkaldu eta itzulera arratsaldean egingo dute.
- **ELGOIBAR Elkarrekin bidean, harremanak sortuz** Lagunkoia egitasmoaren barruan, paseoan joango dira, eta, ondoren, kafea hartuko dute elkarrekin. Euria egiten badu, kafea hartzeko soilik elkartuko dira. Jubilatuen Biltokian, 10:00etan.
- **ERMUA Tailerra: 'Zoru pelbikoa, presentzia eta ongizatea: Zure erdigunera itzultzeko bidea'** Jabekuntza Eskolak antolatuta. Ikastaroak: urriak 8, 15, 22, 29 eta

azaroak 5. Ordutegia: 17:30-19:30 Emakumeen Topalekuan.

- **ERMUA "Gaztetxo letrazaleak"** gazteentzako irakurketa kluba: 'Ezin dut' 9-11 urte bitartekoentzat. Udal Liburutegian, 17:30ean.
- **ELGOIBAR Isiltasunaren eskola** Jose Cruz Igartuak gidatuta. Kultur Etxean, 19:00etan.
- **ERMUA 'Irakurketa gozagarri' euskarako irakurketa kluba:** 'Sakelako bihotzak' Udal Liburutegian, 19:00etan.
- **ELGOIBAR 2027ko egutegirako argazki lehiaketan argazkiak aurkezteko azken eguna** Elgoibarko Udalak eta Ongarri Argazki Taldeak antolatuta. Argazkiak bidaltzeko: *euskara@elgoibar.eus*. Oinarriak: *elgoibar.eus*.

OSTIRALA 9

- **SORALUZE Atxia Motxia belaunaldi arteko topaketa.** Mesedeetako egoitzako egoiliarrek, eguneko zentroko erabiltzaileek, Plaentxi Eskolako neska-mutikoek eta Pentsiodunen Mugimenduko kideek parte hartuko dute. Goizean zehar, herrigunean.
- **ELGOIBAR Odol ateratzea** Txanda hartzeko: *gotatanta.eus*. Whasapez: 623 32 84 08. Jubilatuen Biltokian, 16:30ean.
- **ITZIAR Hitzaldi tailerra:** 'Peri-menopausia osasuntsuak' Tailerrak: urriak 9, 16, 23 eta 30. Ordutegia: 17:30-19:30. Izen-ematea: Harrera Bulegoan, 943 19 92 55 edo *apuntatu@itziar.eus*.

GUARDIAKO FARMAZIAK

2 BARIKUA Barrenetxea / A. Zalduegi / I. Lecumberri
3 ZAPATUA Soto / *Arriola / A. Zalduegi / A. Alcalá / *I. Lecumberri
4 DOMEKA Soto / A. Zalduegi / A. Alcalá
5 ASTELEHENA Garitaonandia / L. Apraiz / I. Ugarte
6 MARTITZENA Arriola / L. Apraiz / A.M. Baz
7 EGUAZTENA Fernandez / L. Apraiz / M. Alves
8 EGUENA Yudego / L. Apraiz / I. Lecumberri
9 BARIKUA Oruesagasti / Lasuen-Elezgaray / A. Alcalá
*09:00 - 14:00 *09:00-13:30

2026ko botika ordutegiak, astelehenetik ostiralera:

Deba: 09:00-13:45 / 16:30-19:30
Elgoibar-Mendaro-Soraluze: 09:00-13:00 / 16:00-20:00
Ermua-Mallabia: 09:00-13:30 / 16:30-20:00
Mutriku: 09:00-13:30 / 16:45-20:00
Itziarko botikina: 09:00-12:30

GUARDIA ORDUTEGIAK

Egunez: 09:00-22:00
Gauetz: 22:00-09:00
Eibarren urte guztian, egunero: Elortza (Juan Gisasola, 18-Eibar. 943 20 61 00)
Larunbatak:
Elgoibar-Mendaro-Soraluze: 09:00-14:00
Deba-Mutriku: 09:30-13:00
Ermua-Mallabia: 09:00-13:30
Igandeak eta jaiegunak: Deba-Mutriku: 11:00-13:00

FARMAZIAK

DEBA A. ZALDUEGI: Lersundi, 20 - 669 26 22 01
DEBA H. BURGOA: Astillero, 2 - 667 33 88 90
ELGOIBAR ARRIOLA: Santa Ana, 1- 943 74 01 40
ELGOIBAR BARRENETXEA: Errosario, 26 - 943 74 12 77
ELGOIBAR GARITAONANDIA: Uparitzaga, 5 - 943 74 11 77
ELGOIBAR YUDEGO: San Frantzisko, 18 - 943 74 12 93
ERMUA A.M. BAZ: Zearkale 2 - 943 03 17 03
ERMUA M. ALVES: Gipuzkoa etorbidea, 46 - 943 17 26 66
ERMUA A. ALCALA: Zubiaurre, 29 - 943 17 17 54
ERMUA I. LECUMBERRI: Zubiaurre, 9 - 943 17 00 97
ERMUA M.I. UGARTE: Goienkale, 11 - 943 17 05 26
MALLABIA E. ARRONATEGI: Mallazpi z/g - 943 17 24 14
MENDARO FERNANDEZ: Herriko Enparantza, 4 Garagartza - 943 75 61 42
MUTRIKU LASUEN-ELEZGARAY: Txurruka Tenienteak, 3 - 626 61 13 92
MUTRIKU L. APRAIZ: Erdiko kalea, 5 - 630 05 50 97
SORALUZE SOTO: Rekalde, 1 - 943 75 16 38
SORALUZE ORUESAGASTI: Kalebarren, 9 - 943 75 13 84

ZINEMA

ELGOIBAR

HERRIKO ANTZOKIA
'Spider man: Brand new day'
Ostirala, 2: 19:00
Larunbata, 3: 19:00, 22:15
Igandea, 4: 19:00
Astelehena, 5: 21:00
'15 pruebas de amor'
Asteazkena, 7: 19:00 (Ongarri zinekluba)
'El final de Oak Street'
Ostirala, 9: 19:00

DEBA

KULTUR ELKARTEA
'Balandrau'
Igandea, 4: 19:00

ERMUA

ERMUA ANTZOKIA
'Cronos'
Larunbata, 3: 19:30
Astelehena, 5: 20:30
'En la zona gris'
Larunbata, 3: 22:00
Igandea, 4: 19:30

'Tadeo Jones y la lámpara maravillosa'
Igandea, 4: 17:00
'Bad apples'
Osteguna, 8: 20:30

EIBAR

COLISEO ANTZOKIA
'La bola negra'
Larunbata, 3: 16:00, 19:15, 22:30.
Igandea, 4: 16:30, 20:00.
Astelehena, 5: 21:30.
'En el corazón de la bestia'
Larunbata, 3: 17:00, 19:45, 22:30.
Igandea, 4: 17:00, 20:00.
Astelehena, 5: 19:30.
'Tiempo de victoria'
Larunbata, 3: 22:30.
Igandea, 4: 20:00.
Astelehena, 5: 19:30.
'Winnipeg, itxaropenaren ontzia (VOSE)'
Larunbata, 3: 19:45.
'Manual para superhéroes. La máscara roja '
Larunbata, 3: 17:00.
Igandea, 4: 17:00.

Zure produktu edo zerbitzuak ezagutarazi nahi?

Ipini publizitatea Barrena astekarian edota Barrena.eus webgunean

publi@barrena.eus | 688 76 96 57

AZKEN BERBA

Ordubetez 400 hitz

MARI SEARA
EIZAGUIRRE

Instagram, Youtube, Tiktok, Whatsapp, irudi azkarrek, zaratak, filtroak, emotikonoak... bestelako komunikatzeko ohiturak lehenetsi dira smartphoneak gure bizitzetara iritsi zirenetik. Lehen, bizilagunaren etxeko tinbrea jotzen genuen zinemara joateko. Kamera karretedunarekin ateratako argazkiak errebelatzeko zain egoten ginen, irudi hura albumean gordetzeko. Gustuko kanten letrak ikasteko, kasetea birbobinatzen genuen behin eta berriz. Aitonaren abenturek aberasten zuten gure irudimen mugagabea. Abuztuko gauetan, lurrean etzan eta izarren jauziak bilatzen genituen lagunartean. Kalea genuen bizileku, ama lurra oinarri, zerua arnasmune.

Australian eginiko ikerketa batek dioenez, pantaila baten aurrean pasatzen dugun ordu bakoitzeko 400 hitz gutxiago jasotzen omen ditugu. Gero jo tinbrea, ezkutaketetan ibiliko al gara? Irribarre polita duzu argazki honetan, kontaidazu beste istorio bat, lau teilatu gainean... maite zaitut, besarka nazazu, pinpilinpauxa, harribitxi...

Gure hizkuntza kaxkartzen ari dela diote adituek, eta gu ere horretaz konturatuta gaude. Begietara begiratu eta ahaztuak ditugun hitz horiek eskainiko bagenitu, agian, arbasoen ondasun amaiezin horri eutsiko genioke.

BUKATZEKO

Putreak, gero eta gertuago

Elgoibarko teilatu batean pausatu da putre bat asteen, eta ikusmina sortu du

Ainhoa Andonegi ELGOIBAR

Gehiago eta gertuago dabilta azken urteotan putreak. Ohikoak dira mendian, ganadua edota haragi ustela usaintzen duten inguruetan, baina asteen, herria zelatatzen ibili zen putre talde bat Elgoibarko erdigunean, eta horietako bat Urazandi auzoko teilatu batean pausatu zen tarte batez. Herritarren artean harri-dura, ikusmina eta, neurri batean, kezka ere sortu zuen gertakariak.

Definizio zientifikoak haxe dio putreari buruz: *Putrea animalia sarraskijalea da, ez harri-putrea, eta izatez espezie beldurtia eta zuhurra da. Hegazti oso handiak dira. Hegoen arteko luzera bi edo hiru metro artekoa izan daiteke, espeziearen arabera.*

Ezaugarri horiei erreparatuta, ez da, bada, harritzekoa herritarren artean gutxien-gutxienean ezinegon sortu izana. Ander Izagirre ingurumen zientzietan aditu, irakasle eta Aranzadiko kideak lasaitasun mezua zabaldu du, ordea, eta dio putreak ez direla animalia arriskutsuak. Horrelako egoeretan 112 zenbakira deitzeko gomendioa egin du, handik koordinatzen direlako basozainekin, animalia salbu jartzeko. Izagirre ez du sorpresaz hartu espero gabeko bisita horrek, eta gaineratu du azkenaldian ez direla horren arraroak halakoak. Normalean, ale gazteak izan ohi dira kalean bistatzen direnak, baina heldua-

goak ere izan daitezkeela azaldu du, jan berri edota korrante termikorik gabe gora hegan ezinda dabilzanak.

Horixe gertatu zitzaion, hain zuzen ere, duela ez urte asko putre-kume bati Elgoibarren. Olasoko industrialdeko langile batzuek ikusi zuten hegaztia aparkalekuan, galdu samar eta gosetuta. Oilasko-hego batzuk bota zizkieten ikusmirara batutakoek, eta udaltzainak ere bertaratu ziren, badaezpada. Erasokor agertu zen putrea tarteka orduko hartan, eta, azkenean, Foru Aldundiko Izadi Zaintza zerbitzukoek eraman zuten animalia.

Ohiturak aldatzen

Baserritarren artean putrea ez dute begi onez ikusten; izan ere, putrearen ohiturak aldatzen ari dira azkenaldian. Sarraskijalea da izatez, eta ekosistema garbitzeko ardura ere badu, hein batean. Naturan funtzio ekologiko garrantzitsua betetzen du, beraz, putreak. Taldean biltzen dira, normalean, eta hildako animalien gorpuak azkar jaten dituzte; hala, gaixotasunak zein ur kutsatzeak saihesten dituzte. Azken urteotan, baina, bizirik dauden animalien kontrako erasoak ere egin izan dituzte, eta horren adibide da iaz Larraskanda Behekoa baserriko lurretan gertatu zen eraso. Azkoitiko eremuan izan zen, Mendaroko mugatik oso gertu. ENBA Eus-

Ezkerrean, putrea Sigman azaldu zenekoa, 2019an; eskuman, astelehenekoa.

2025ean, Larraskanda Behekoa baserriko abereei egin zieten eraso putreek.

kal Nekazarien Batasunak salatu zuen gertaera hura.

Batera zein bestera, badirudi gizakiak eta animaliak elkar ulertzera behartuta egongo direla. Espazioak partekatu beharko dituzte, eta elkarrekin bizitzen ikasi beharko dute.

Animalia sarraskijalea da putrea, eta izatez espezie beldurtia eta zuhurra da

Barrena⁺
BATZEN GAITUENA

Barrenakide
entitateak

barrena.eus/egin-kide

**MEKA ikastetxea
Barrenakide**

Elgoibarko MEKA lanbide eskola
BARRENAKIDE egin da eta kide
izatearen abantailak jasoko ditu.

Ongi etorri!